

තෙවන වාර පරීක්ෂණය - 13 ශ්‍රේණිය - 2026
Third Term Test - Grade 13 - 2026

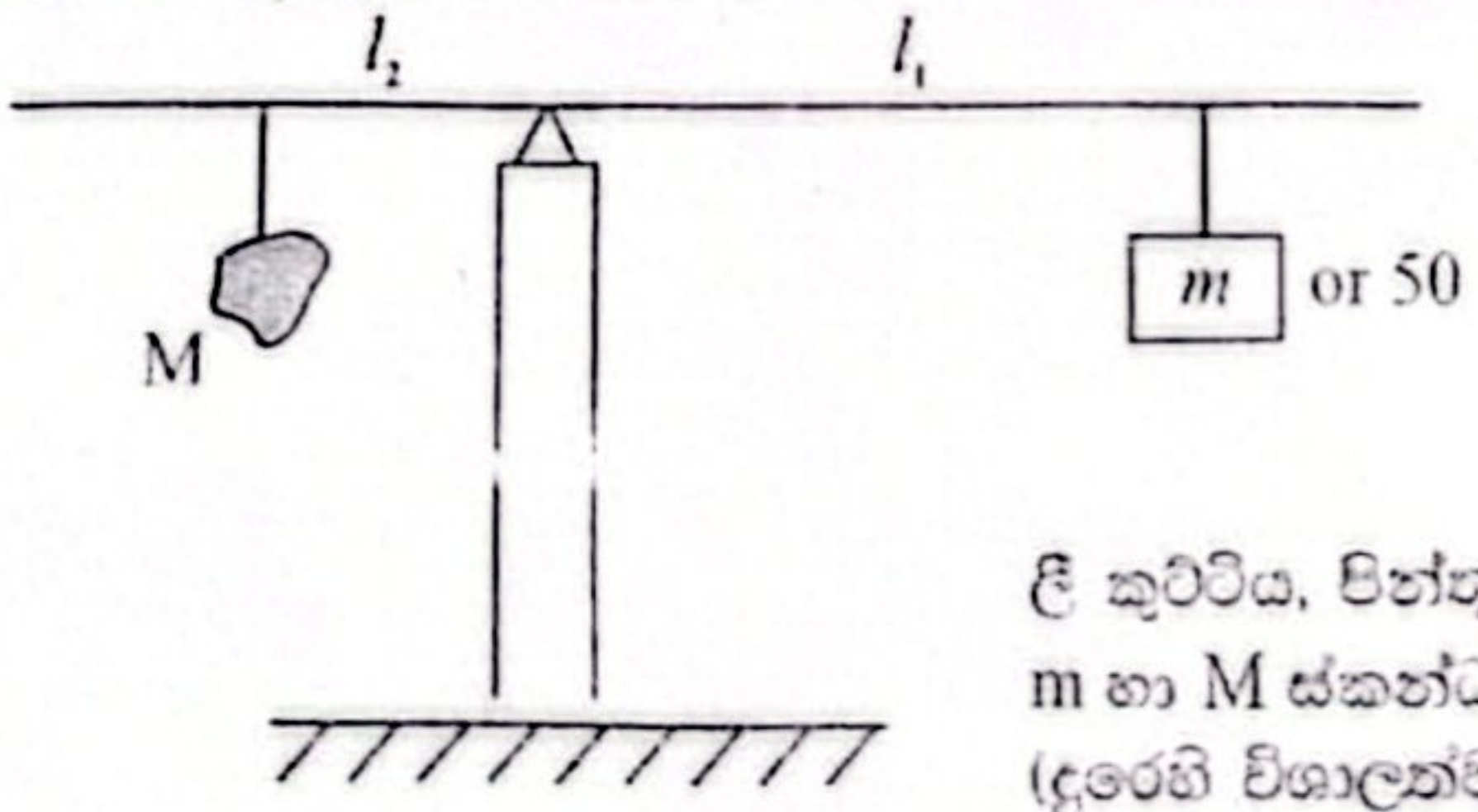
භෞතික විද්‍යාව - පිළිතුරු පත්‍රය

(5)	11. (2)	21. (3)	31. (5)	41. (5)
(4)	12. (1)	22. (2)	32. (1)	42. (4)
(1)	13. (5)	23. (4)	33. (5)	43. (1)
(4)	14. (3)	24. (3)	34. (2)	44. (2)
(1)	15. (2)	25. (4)	35. (1)	45. (2)
(4)	16. (2)	26. (1)	36. (2)	46. (3)
(2)	17. (5)	27. (5)	37. (1)	47. (2)
(2)	18. (4)	28. (2)	38. (4)	48. (3)
(4)	19. (5)	29. (4)	39. (3)	49. (5)
(2)	20. (4)	30. (5)	40. (4)	50. (5)

A කොටස ව්‍යුහගත රචනා

ඔබගේ මූලධර්මය භාවිතයෙන් අක්‍රමවත් හැඩයක් ඇති ස්කන්ධය 60 g ට ආසන්න, නොදන්නා M ස්කන්ධයක අගය ප්‍රස්ථාරික ක්‍රමයකින් සෙවීමට අවශ්‍යව ඇත. මේ සඳහා උස ලී කුට්ටියක්, ඒකාකාර මීටර් රූලක්, පිහිදාරයක් හා තුල් කැබලි ඔබට සපයා ඇත.

- (a) (i) දන්නා ස්කන්ධය (m) ලෙස පහත දී ඇති ස්කන්ධයන්ගෙන් ඔබ තෝරා ගන්නා ස්කන්ධය යටින් ඉරක් අඳින්න. (෧.01)
50 g
- (ii) ඔබේ තෝරා ගැනීමට හේතුව දෙන්න. (෧.01)
වැඩිපුර පාඨාංක යුගල් ප්‍රමාණයක් ලබාගැනීමට හෝ පාඨාංක අතර හොඳ විසුරුමක් ලබා ගැනීමට
- (iii) ආරම්භයේ මීටර් කෝදුව පිහිදාරය මත සංතුලනය කර එක්තරා දත්තයක් සොයාගත හැක. එය කුමක්ද? (෧.01)
මීටර් රූලේ ගුරුත්ව කේන්ද්‍රය
- (iv) පරීක්ෂණය සඳහා එය වැදගත් වීමට හේතුව කුමක්ද? (෧.01)
ගණනය සඳහා මීටර් රූලේ ස්කන්ධය ඇතුළත් නොවීම.
- b) (i) ඉහත සංතුලන අවස්ථාව භාවිතා කරමින් පරීක්ෂණය සඳහා අවශ්‍ය ඇටවුමෙහි රූප සටහනක් ඇඳ දක්වන්න. සංතුලන ලක්ෂ්‍යේ සිට ස්කන්ධයන්ට ඇති විශාල දිග l_1 ලෙසද, කුඩා දිග l_2 ලෙසද නම් කරන්න. අයිතම නම් කරන්න. (෧.01)

- ලී කුට්ටිය, පින්තූරය, මීටර් රූල නම් කිරීම (෧.01)
m හා M ස්කන්ධ එල්ලීම (෧.01)
(දුරෙහි විශාලත්වය බලන්න)
 l_1 හා l_2 නිවැරදිව ලකුණු කිරීම (෧.01)

$l_1 m = l_2 M$ (෧.01)

(ii) සංතුලන තත්ත්වයේ l_1 සඳහා ප්‍රත්‍යායෝගී m , M හා l_2 ඇසුරෙන් ලබාගන්න.

$$l_1 m = l_2 M$$

(ල.01)

$$l_1 = \frac{m}{M} l_2$$

(ල.01)

(iii) l_1 ක්‍රියාකාරී විභවය ඇතුළත කොටස ඇතිවීමට හේතුවේ කුමක්ද?

කොටසක් ක්‍රියාකාරී විභවයක් සිදුවීම සඳහා පර්යන්ත විභවයෙන් ලබාගත ඇති මට කාලුවාට අව ඇතිවීම ($l_1 > l_2$ නිසා)

(ල.01)

(iv) l_1 හා l_2 සඳහා වෙනත් පාඨයක ප්‍රභව්‍රේ ඕනෑම ඇතිවීමේදී රූලේ වෙනත් කොනක ප්‍රත්‍යෝගී කුමක්ද?

කුමක්ම හේතුවක් විවිද්‍යාත්මක නොවීය යුතුයි.

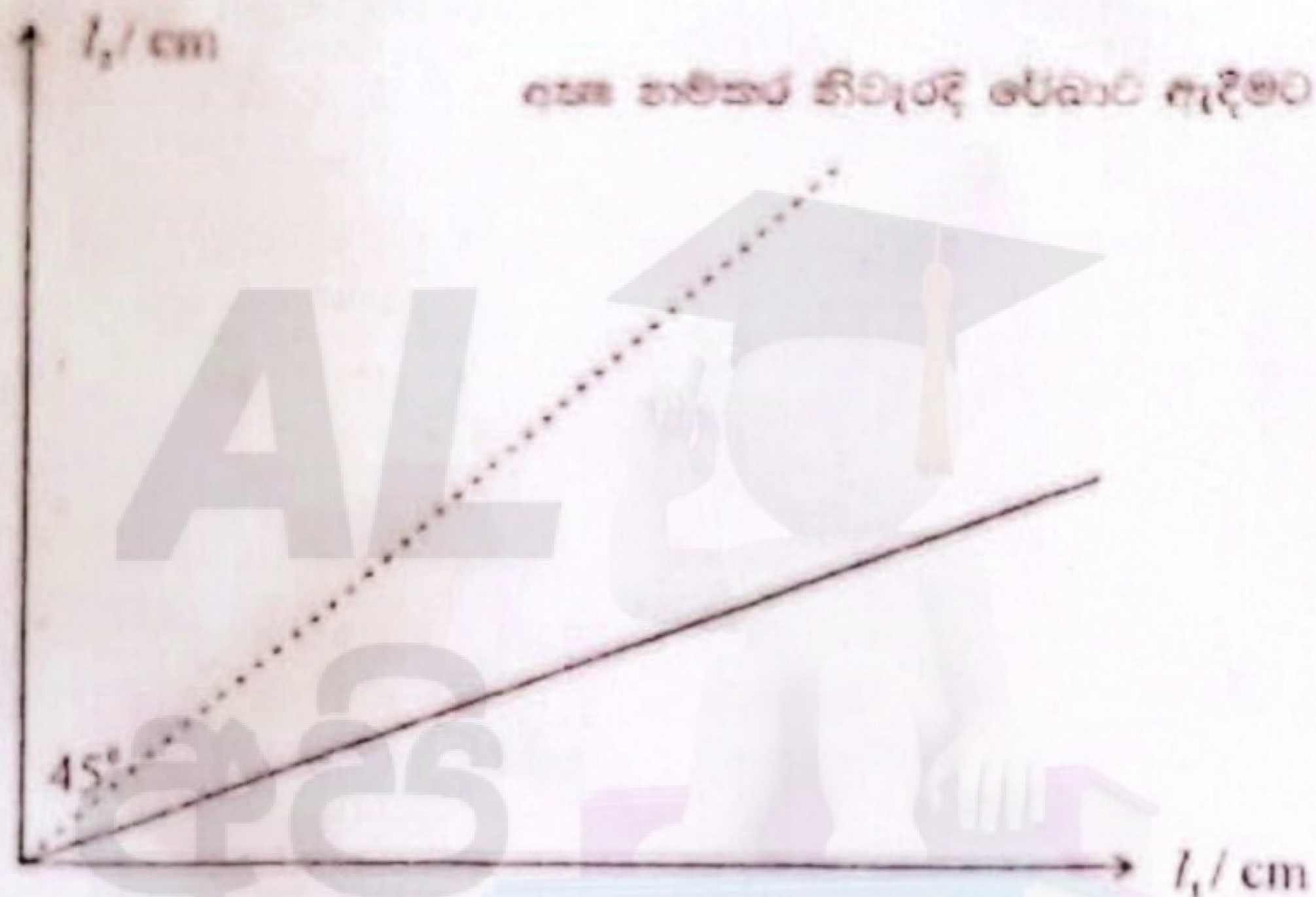
(ල.01)

(v) l_1 හා l_2 සඳහා කුඩා අගයන් සඳහා පාඨයක නොගත ප්‍රත්‍යෝගී ඇයි?

දිග ඕනෑම විට ප්‍රතිකර්ම / නාශිත දෝෂය අවම නිවැරදි සඳහා

(ල.01)

(vi) එම ලබාගත් පාඨයක මත ලැබිය ඇති ප්‍රත්‍යායෝගී දළ නැඟිය පහත අක්ෂ මත අඳින්න. අක්ෂ නම් කරන්න.

(ල.01)

(ii) අදාළ ප්‍රත්‍යායෝගීන් ලබා ගත් ලක්ෂණ දෙකක් පහත දැක්වේ.

(19, 14), (45, 34) M හි අගය ගණනය කිරීමට ලිවීමට සොයන්න.

$$\text{අනුපාතය} = \frac{34 - 14}{45 - 19} = \frac{20}{26} = \frac{10}{13}$$

(ල.01)

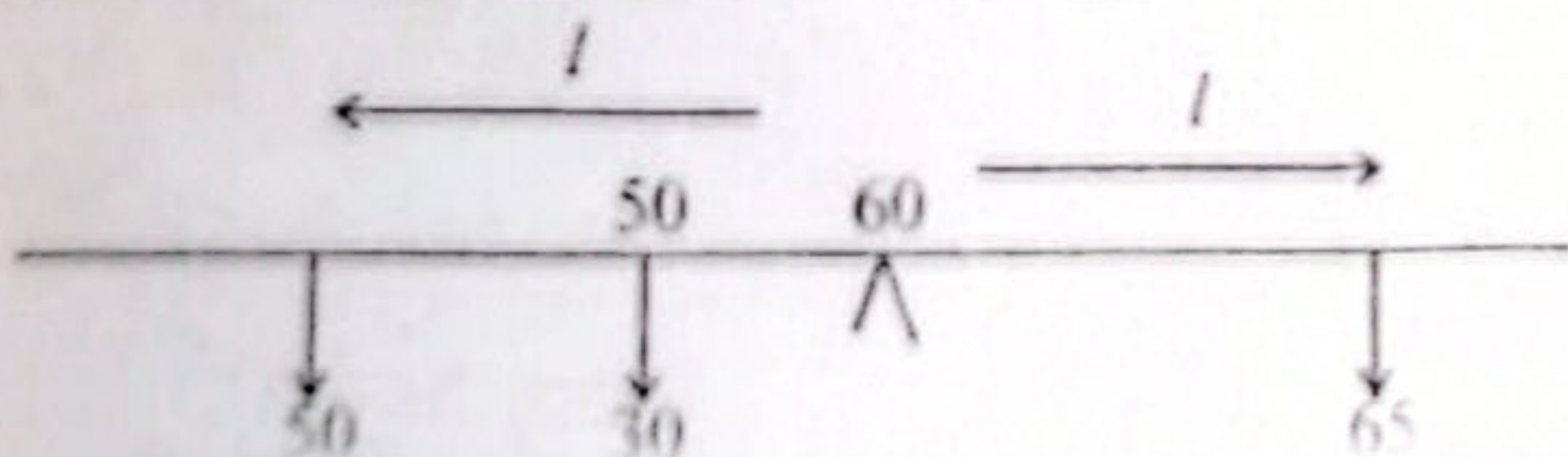
$$\frac{m}{M} = \frac{10}{13}$$

(ල.01)

$$M = \frac{13}{10} \times 50 = 65 \text{ g}$$

(ල.01)

(iii) මීටර් රූලේ 60 cm සලකුණ පිහිටාය මත කඩා M, මීටර් රූලේ මුල් කොටසින්, m, මීටර් රූලේ අනෙකුළුවන විට පරිදි එවා සංතුලන ලක්ෂණයේ සිට සම දුරින් එල්වා සංතුලනය කිරීමට සංතුලන ලක්ෂණයේ සිට කොපමණ දුරකින් එල්ලිය යුතුද? මීටර් රූලේ ස්කන්ධය 30 g ද එහි කුරුල්ලා කේන්ද්‍රය 50 cm ස්ථානයේ ද පිහිටා ඇත.

$$50l + (30 \times 10) = 65l$$

(ල.01)

$$15l = 300$$

$$l = 20 \text{ cm}$$

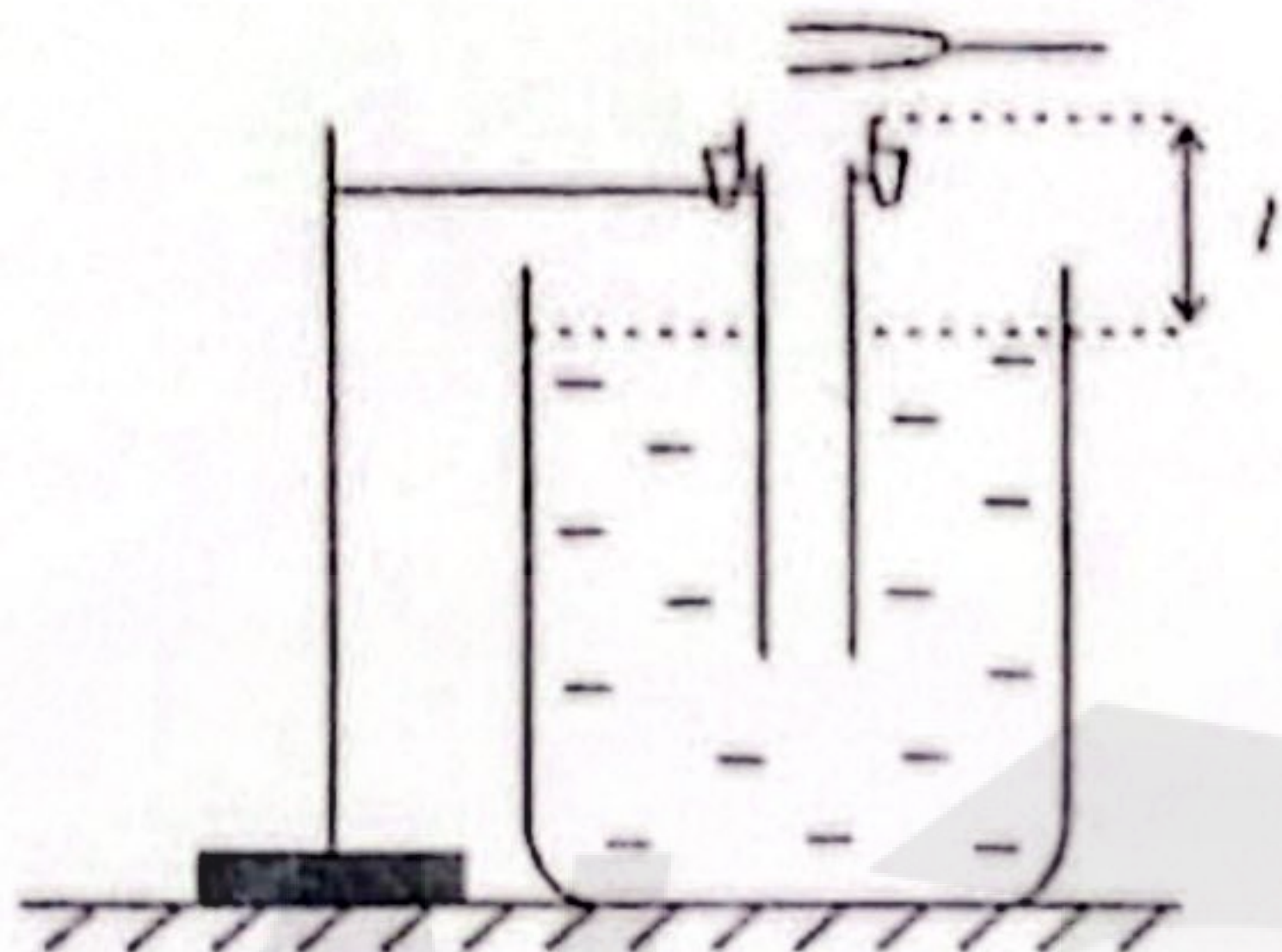
(ල.01)

(මුළු ලකුණු 20)

03) වාතයේ ධ්වනි ප්‍රවේගය සෙවීම සඳහා ඔබට දෙකෙළවර විවෘත විෂ්කම්භය 2.5 cm, දිග 50 cm පමණ නළයක්, සංඛ්‍යාතය දත්තා සරසුලක්, මීටර් කෝදුවක්, උස සරාවක් ජලය සහ ආධාරක සපයා ඇත.

(a) (i) පරීක්ෂණය සිදු කිරීම සඳහා දී ඇති රූපයේ උපකරණ සැකසුම් සම්පූර්ණ කර දෙන්න.

නලය ආධාරක සමග නිසි පරිදි කැබීමට (උ.01)
සරසුලේ කෙළවර නලයේ මධ්‍යට වන පරිදි ඇදීමට (උ.01)

(ii) නලය උළයේ ගිල්වීමේ අවශ්‍යතාවය කුමක් ද?
විචල්‍ය දිගක් සහිත අනුනාද දිගක් ලබා ගැනීමට (උ.01)

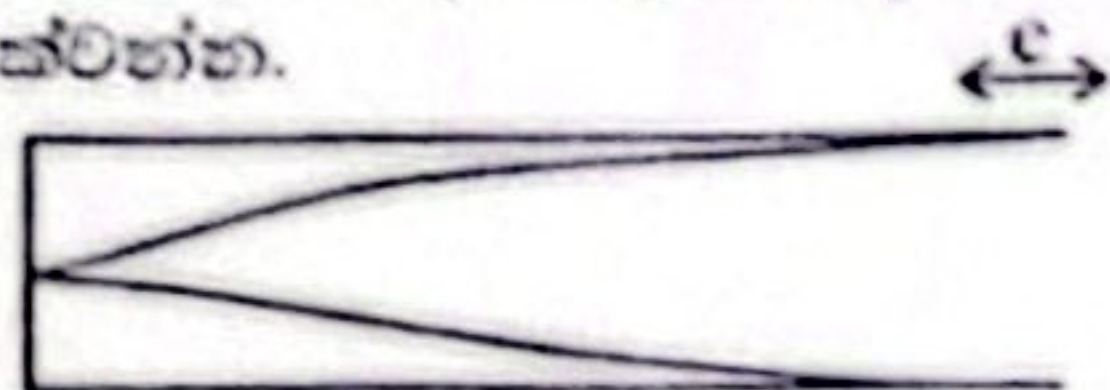
(iii) මෙහිදී නලය කුළු කැඳෙන්නේ කුමන වර්ගයේ තරංගයක් ද?
ස්ථාවර තරංගයක් (උ.01)

(b) (i) දත්තා f සංඛ්‍යාතයන් ඇති සරසුලක් ඔබට සපයා l_0 පළමු ප්‍රසංචාදය ලබාගන්නා ලෙස පවසා ඇත. මේ සඳහා අනුගමනය කළ යුතු ක්‍රියා පිළිවෙල කුමක් ද?
නලය උපරිමයෙන් ජලයේ ගිල්වා, පසුව ක්‍රමයෙන් වා කඳේ දිග වැඩිවන පරිදි නලය ඉහළට එසවීම. පළමුව ඇසෙන උපරිම හඬ ලබා ගැනීම. (උ.01)

(ii) දෙවන ප්‍රසංචාදයේ දිග l_1 ලබාගන්නේ කෙසේ ද?
 l_0 ලබාගත් පසු වා කඳේ දිග ක්‍රමයෙන් වැඩිවන පරිදි නලය ඔසවා ඊළඟට ලැබෙන උපරිම හඬ ලබා ගැනීම. (උ.01)

(iii) ආන්ත ශෝධනය නොකලකා හැර අනුනාද දිග l ලබාගන්නා ආකාරය ඉහත රූපයේ ලකුණු කර පෙන්වන්න.
 l නිවැරදි ලකුණු කිරීමට (උ.01)

(iv) පළමු ප්‍රසංචාදයේ කම්පන විධිය පහත දී ඇති රූපයේ ඇඳ දක්වන්න. ආන්ත ශෝධනය e ලකුණු කරන්න.
ඊට පහළින් දෙවන ප්‍රසංචාදයේ කම්පන විධිය ඇඳීමට නලය සුදුසු පරිදි ඇඳ කම්පන විධිය ඇඳ දක්වන්න.

(උ.01)

(උ.01)

නලය පළමු වා කඳේ දිග මෙන් 3 ගුණයක් වීමට
සහ තරංගයට (උ.01)

(උ.01)

(v) පළමු ප්‍රසංචාදයේ ආයාමය λ_1 ද දෙවන ප්‍රසංචාදයේ ආයාමය λ_2 ද නම් නිවැරදි පිළිතුර යටින් ඉරික් අඳින්න. (෧.01)

(1) $\lambda_1 < \lambda_2$

(2) $\lambda_1 = \lambda_2$

(3) $\lambda_1 > \lambda_2$

(vi) පළමු ප්‍රසංචාදයේ නිවුනාව I_1 ද, දෙවන ප්‍රසංචාදයේ නිවුනාව I_2 ද නම් නිවැරදි පිළිතුර යටින් ඉරික් අඳින්න. (෧.01)

(1) $I_1 > I_2$

(2) $I_1 = I_2$

(3) $I_1 < I_2$

(C) (i) පළමු ප්‍රසංචාදයට අනුරූප තරංග ආයාමය λ නම් λ සඳහා ප්‍රකාශනයකින් l_0 හා e ඇසුරින් ලියන්න. (෧.01)

$$\lambda = 4(l_0 + e)$$

(ii) දෙවන ප්‍රසංචාදයට අනුරූප එවැනිම ප්‍රකාශනයක් l_0 හා e ඇසුරින් ලියන්න. (෧.01)

$$\lambda = \frac{4}{3}(l_1 + e)$$

(iii) වාතයේ ධ්වනි ප්‍රවේගය V සඳහා ප්‍රකාශනයක් මැන ගන්නා ලද l_0 හා l_1 ද f ද ඇසුරින් ව්‍යුත්පන්න කරන්න. (෧.01)

$$2\lambda = 4(l_1 - l_0)$$

$$\lambda = 2(l_1 - l_0)$$

$$V = f\lambda$$

$$V = 2f_0(l_1 - l_0)$$

(iv) භාවිතා කළ සරසුලේ සංඛ්‍යාංකය $f = 512 \text{ Hz}$ හා ප්‍රසංචාද දෙකට අනුරූප අනුනාද දිගවල් 20.5 cm හා 55.5 cm නම් වාතයේ ධ්වනි ප්‍රවේගය V සොයන්න. (෧.01)

$$V = 2 \times 512 (55.5 - 20.5) \times 10^{-2}$$

$$= 358.4 \text{ ms}^{-1}$$

(v) ප්‍රතිඵලය අර්ථාන්තරිතව ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා අවශ්‍ය අමතර රාශිය කුමක් ද? කාමර උෂ්ණත්වය (෧.01)

(vi) කාමර උෂ්ණත්වය 27°C දිනකදී වාතයේ ධ්වනි ප්‍රවේගය 240 ms^{-1} නම් කාමර උෂ්ණත්වය 37°C දක්වා ඉහළ ගිය විට වාතයේ ධ්වනි ප්‍රවේගය සොයන්න. (෧.01)

$$\sqrt{\frac{31}{30}} = 1.02 \text{ ලෙස ගන්න.}$$

$$V \propto \sqrt{T}$$

$$\frac{240}{V} = \sqrt{\frac{273 + 27}{273 + 37}}$$

$$V = 240 \sqrt{\frac{310}{300}} = 240 \times \sqrt{\frac{31}{30}}$$

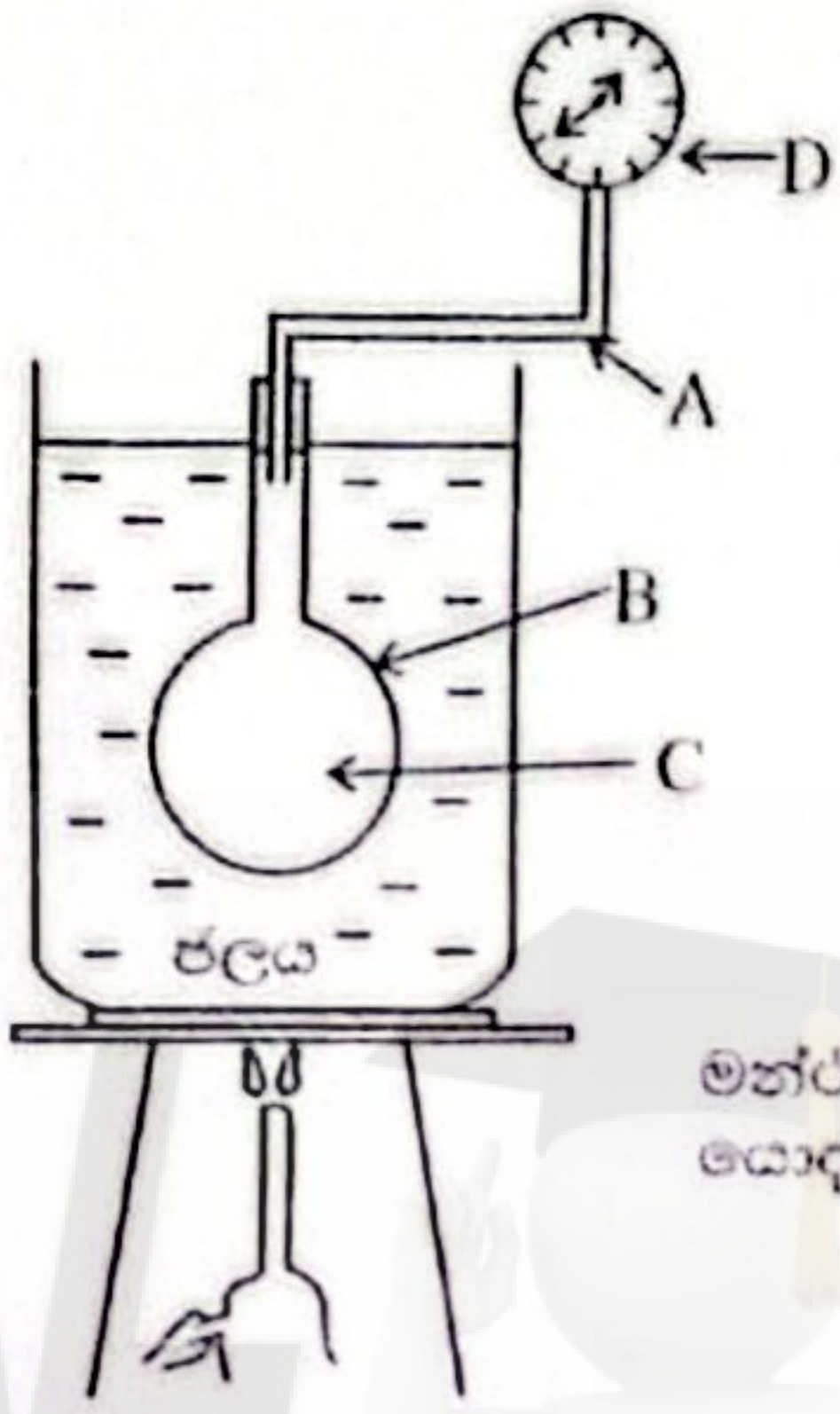
$$= 240 \times 1.02$$

$$= 244.8 \text{ ms}^{-1}$$

(මුළු ලකුණු 20)

(03) වායුවක පරිමාව නියතව තබා එහි උෂ්ණත්වය අනුව පීඩනය වෙනස් වන ආකාරය අධ්‍යයනයට භාවිත කරන උපකරණ සැකැස්මක් රූපයේ දැක්වේ.

(a) (i) අවශ්‍ය අනෙකුත් අත්‍යවශ්‍යම අයිතම සමඟ ඇටවුම සම්පූර්ණ කරන්න.

මන්ථය හා උෂ්ණත්වමානය නිවැරදිව යොදා සම්පූර්ණ කිරීමට (෧.02)

- (ii) පහත කොටස් නම් කරන්න.
- A - කේශික නලය

B - වට අඩි ජලාස්කුව

C - වියළි අවල වායු ස්කන්ධය

D - පීඩන ආමානය
- (෧.02)

(iii) මෙහිදී තහවුරු කිරීමට අපේක්ෂිත නියමය ලියා දක්වන්න.

අවල වායු ස්කන්ධයක පරිමාව නියත විට එහි පීඩනය නිරපේක්ෂ උෂ්ණත්වයට අනුලෝමව සමානුපාතික බව ($P \propto T$)

(෧.02)

(iv) B කොටස ජලයේ ගිල්වීමට හේතුව කුමක් ද?

වායුව ඒකාකාරව රත් කිරීමට

(෧.01)

(v) B බඳුනේ බිත්ති තුනී විය යුත්තේ ඇයි?

වායුවේ උෂ්ණත්වය ලෙස මනින ජලයේ උෂ්ණත්වය, වායුවේ උෂ්ණත්වයට සම වීම සඳහා

(෧.01)

(vi) A නලයේ ස්වරූපය කෙසේ විය යුතුද? ඊට හේතුව කුමක් ද?

සිහින් විය යුතුයි

බල්බයේ ඇති වායුවේ උෂ්ණත්වයට පිටතින් ඇති වායු පරිමාව අවම කිරීමට

(෧.01)

(b) (i) මෙහිදී ඔබ ස්වායත්ත විචල්‍ය ලෙස ලබාගනුයේ කුමන රාශියද?

උෂ්ණත්වමානයේ පාඨාංකය

(෧.01)

- (ii) පහ ලඟා ඇතිවලින් අනුපාමනය කළ යුතු වැදගත් සියලුම පදයන් පදනම් කර.
- තාපකයේ ඇති ජලයේ උෂ්ණත්වය ඉතා සෙමින් ඉහළ නැංවීම.

• භාජනයේ ජලය රත්කර මන්ථනය කරමින් උෂ්ණත්වය 10°C පමණ ඉහළ ගිය පසු දාහනය ඉවත්කර සුළු වේලාවකින් උෂ්ණත්වමානයේ පාඨාංකය ලබාගැනීම.
- (෧.02)

(iii) ස්වායත්ත විචල්‍ය ලෙස ලමානුයේ කුමක් ද?
පීඩනමානයේ පාඨාංකය

(෧.01)

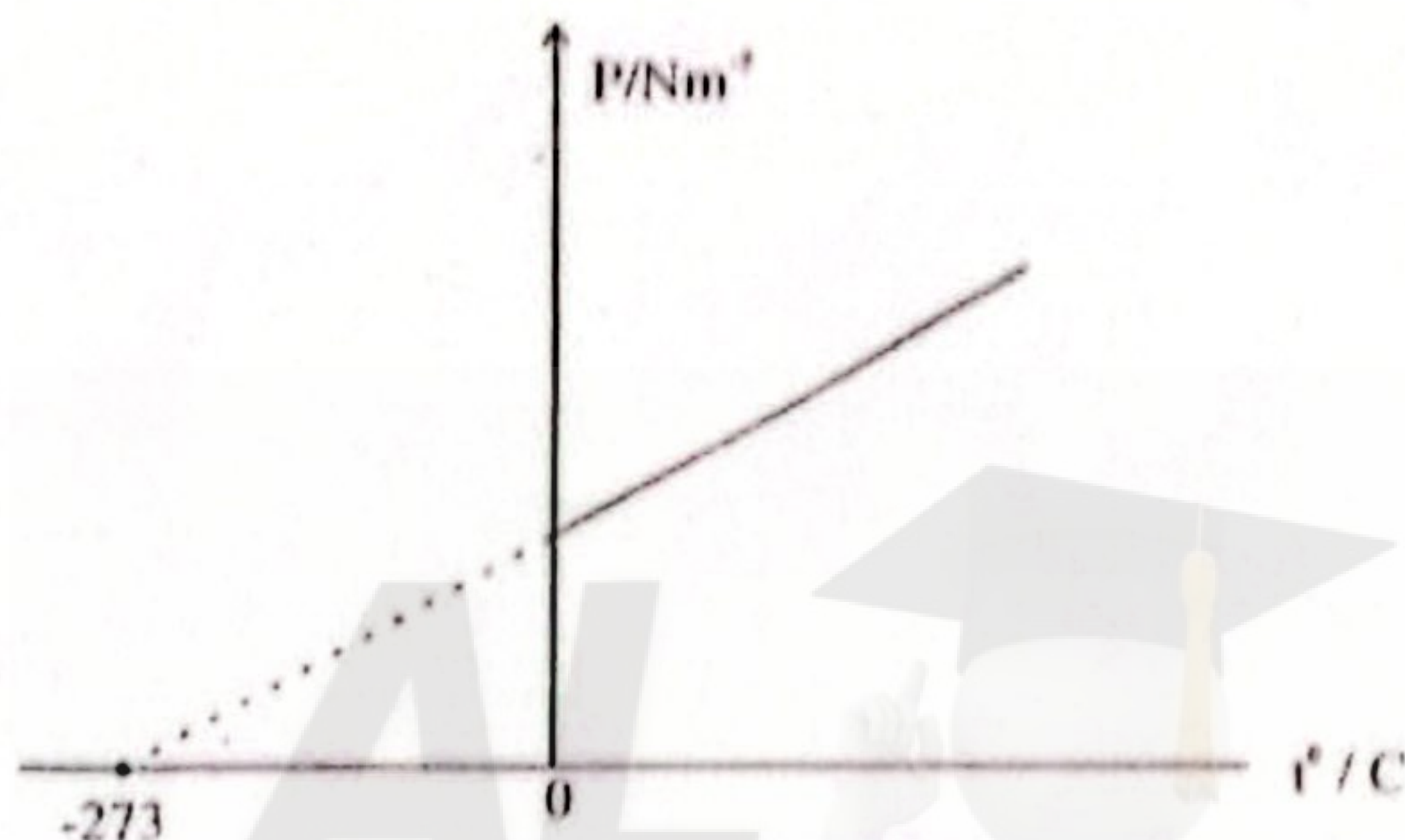
(iv) එය ලමානුයේ කුමන අවස්ථාවේද?

උෂ්ණත්වමානයේ පාඨාංකය නියමවා ඒ විෂයේ පීඩනමානයේ පාඨාංකය හැසිරීම (෧.01)

(C) ලමානු පාඨාංක මත අදාළ ප්‍රස්ථාරය ඇඳීමට පහත අක්ෂ භාවිත කරන්න.

(i) ප්‍රස්ථාරයේ X අක්ෂ ඒකක සමඟ නම් කරන්න.

(෧.01)

(ii) ප්‍රස්ථාරයේ දළ සටහන අඳින්න. , ප්‍රස්ථාරයට

(෧.01)

(iii) ප්‍රස්ථාරය නිරූපණය කරන ස්ථානය ලකුණු කර එහි අගය ඒකක සමඟ ලියන්න.
පිටුපසට දික්කර

1 අක්ෂය කැපෙන ස්ථානය - 273 ලෙස ලකුණු කිරීමට

(෧.01)

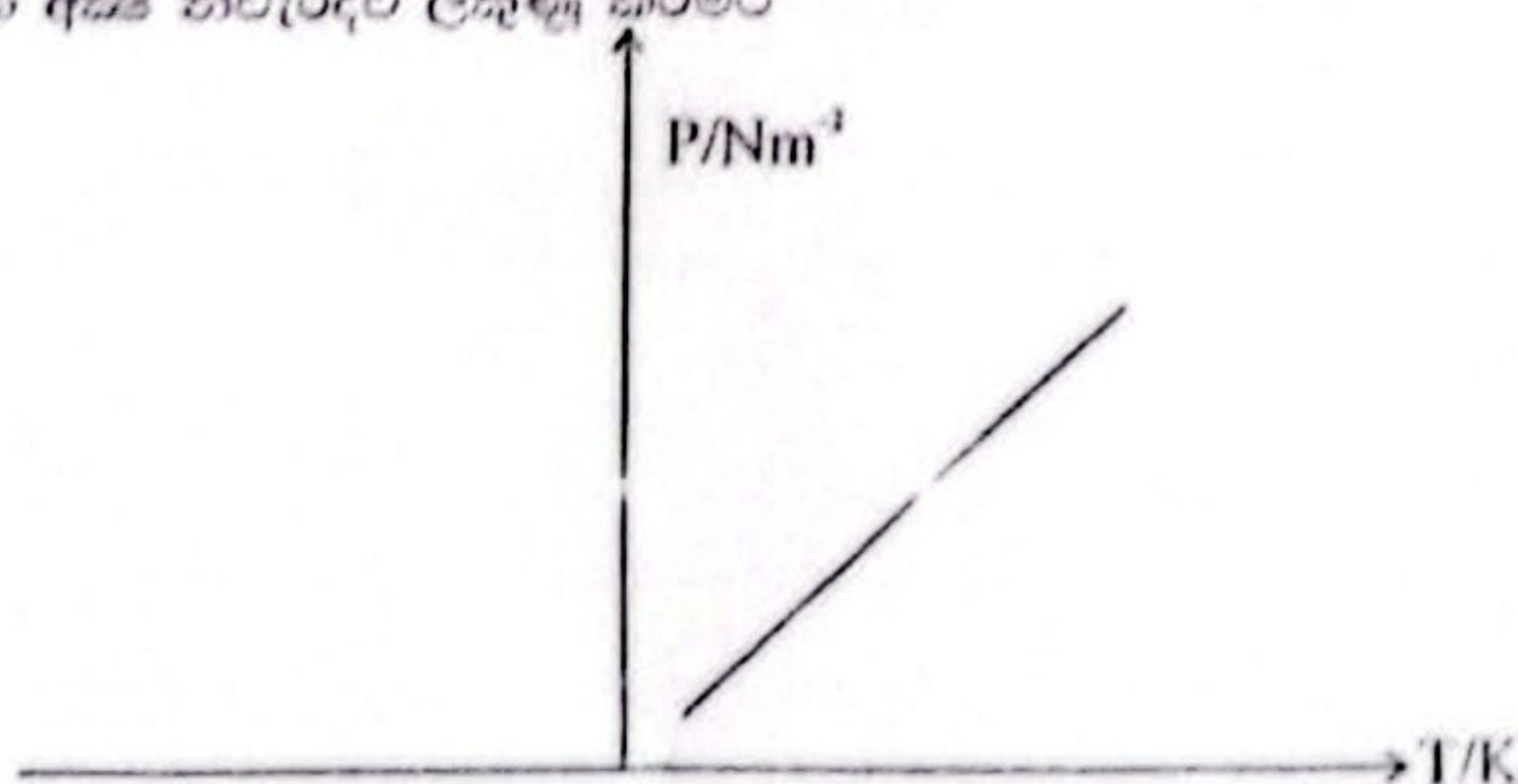
(iv) ඒකක සමඟ අක්ෂ නම් කරමින්, ස්වායත්ත විචල්‍යය SI ඒකක වලින් ගත් විට ලැබිය හැකි ප්‍රස්ථාරයේ දළ හැඩය අඳින්න.

ඒකක සමඟ අක්ෂ නිවැරදිව ලකුණු කිරීමට

(෧.01)

ප්‍රස්ථාරයට

(෧.01)

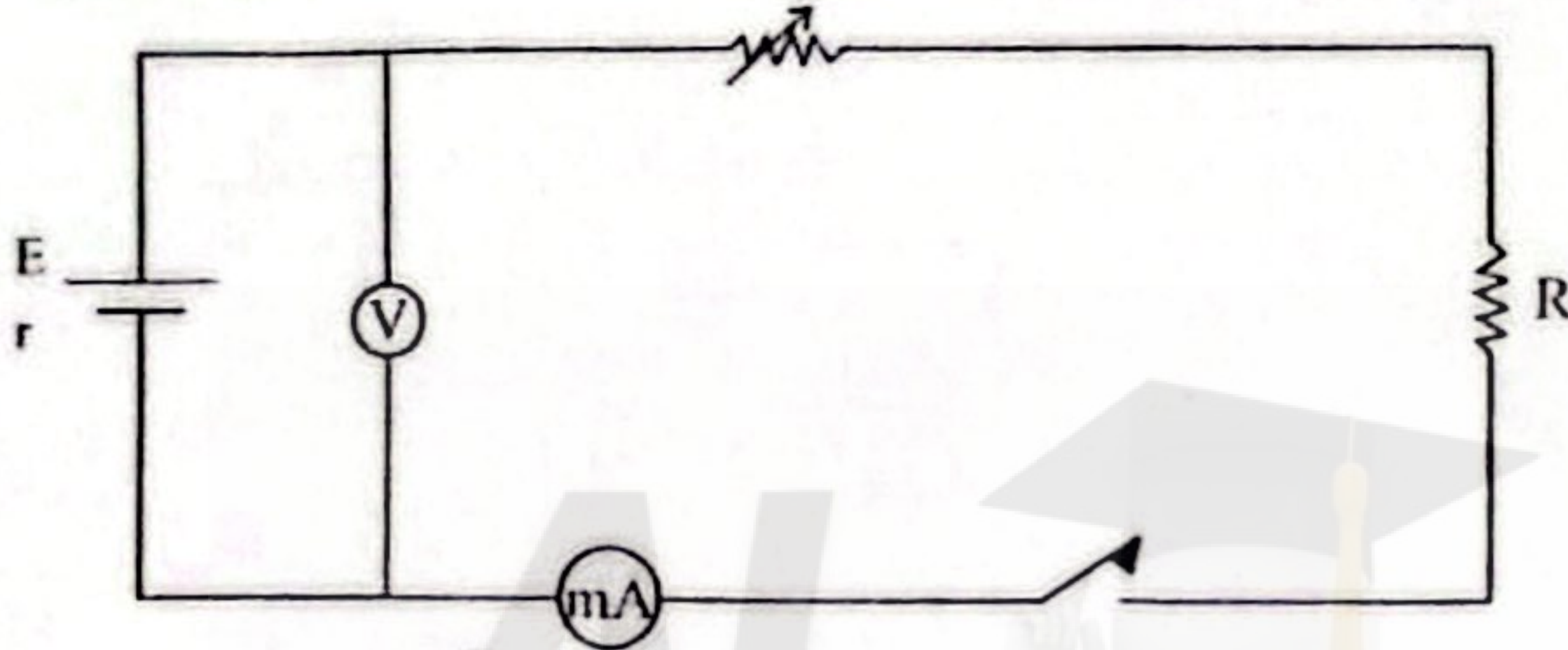
(06)

(මුළු ලකුණු 20)

(04) විදුලි කෝෂයක වි.ශා. බලය E සහ අභ්‍යන්තර ප්‍රතිරෝධය r සෙවීම සඳහා පහත සඳහන් දෑ ඔබට සපයා ඇත.

ඩිජි ඇමීටරයක් ———— (A) ————
 සංඛ්‍යාංක වෝල්ට් මීටරක් (digital) ———— (V) ————
 (0-100) Ω ධාරා නියාමකයක් ————
 ටිකන යතුරක් ———— K ————
 10 Ω ප්‍රතිරෝධයක් ———— R ————
 සම්බන්ධක කම්බි

(a) (i) ඉහත සඳහන් සංකේත භාවිත කරමින් පරිපථ සටහන සම්පූර්ණ කරන්න.

(V) සම්බන්ධයට (උ.01)
 ඉතිරිය නිවැරදි
 වීමට (උ.01)

(ii) මෙහිදී සංඛ්‍යාංක (V) යොදා ගැනීමට හේතුව කුමක්ද?
 එහි අභ්‍යන්තර ප්‍රතිරෝධය විශාල නිසා එය හරහා ගලන ධාරාව නොසලකා
 හැරිය හැකි වීම (උ.01)

(iii) කෝෂයේ වි.ශා. බලය E අභ්‍යන්තර ප්‍රතිරෝධය r පරිපථයේ ධාරාව I කෝෂයේ අග්‍ර හරහා විභව
 අන්තරය V නම් E සඳහා ප්‍රකාශනයක් ලියන්න.
 $E = V + Ir$ (උ.01)

(iv) පරීක්ෂණයේ දී ඔබ ස්වායත්ත විචල්‍යය ලෙස යොදාගනුයේ කුමක් ද?
 ස්වායත්ත විචල්‍යය I (උ.01)

එය විචල්‍යය කරන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.
 ධාරා නියාමකයේ අගය වෙන් කිරීම මගින් (උ.01)

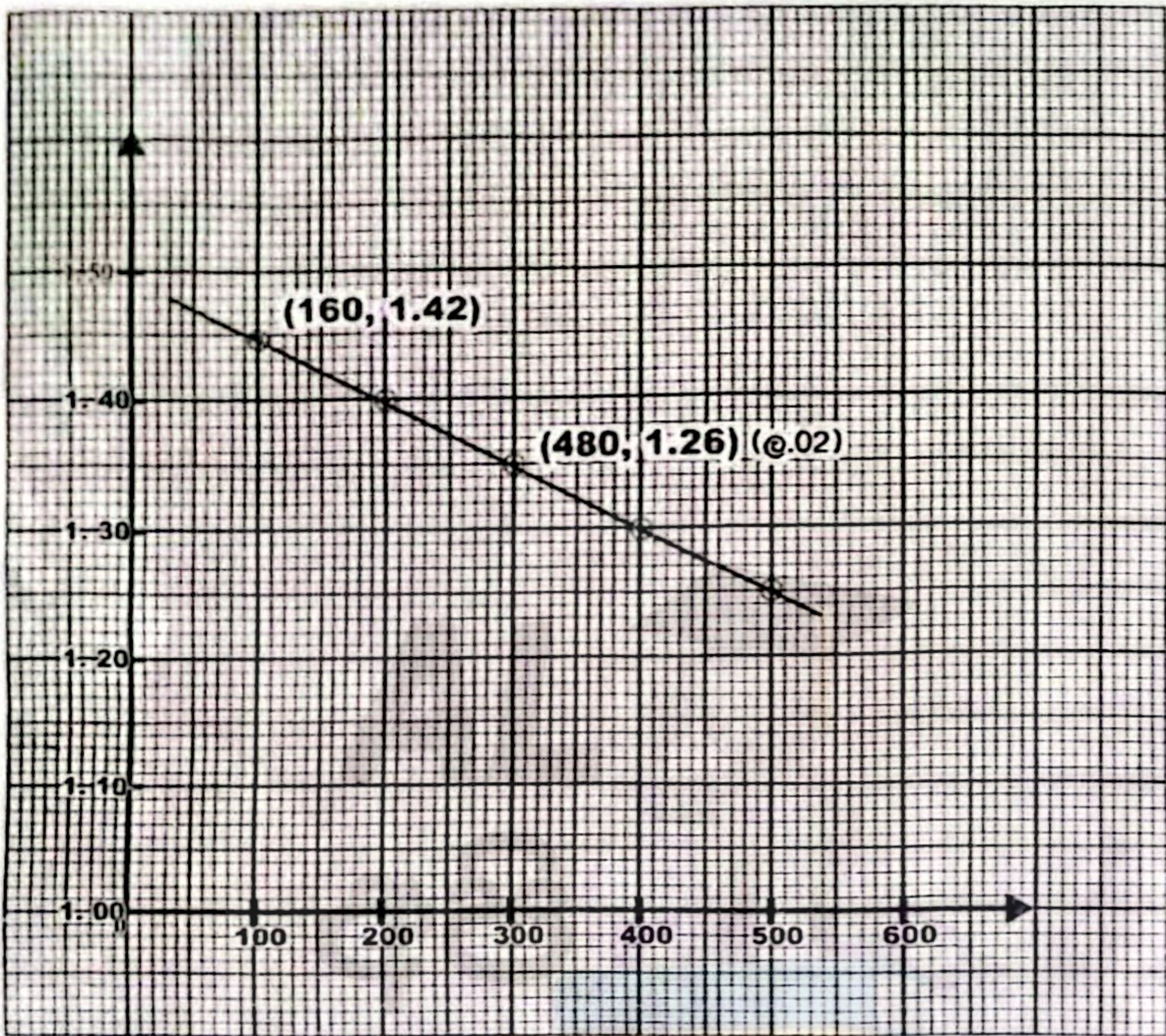
පරායක්ත විචල්‍ය ලෙස යොදා ගනුයේ කුමක් ද?
 (V) පාඨාංකය (උ.01)

(v) ප්‍රස්තාරයක් ඇඳීමට සුදුසු පරිදි ඉහත සම්බන්ධය සකසන්න.
 $V = -rI + E$ (උ.01)

(b) (i) ඉහත පරිදි උපකරණ සකසා ආරම්භක පාඨාංක පුහුණු ලබාගන්නා අයුරු පහදන්න.
 • ධාරා නියාමකයේ ප්‍රතිරෝධය උපරිම අගයක තබා K යතුර විවෘත කිරීම.
 (V) පාඨාංකය ගැනීම (උ.01)
 • (A) පාඨාංකය ගැනීම (භ්‍යන්තර වේ.) (උ.01)

(ii) පරීක්ෂණය සිදුකරන අතරතුර කෝෂය විසර්ජනය නොවූ බව පරීක්ෂණාත්මකව තහවුරු
 කරන්නේ කෙසේද?
 අවසාන පාඨාංකය ලබාගැනීමෙන් පසු නැවත පුළු පාඨාංකයට ගොස්
 එම අගය වෙනස් වී ඇතිදැයි පරීක්ෂාකර බැලීම. (උ.01)

(C) ලබාගත් පාඨමාලා මත අදින ලද ප්‍රස්ථාරයක් වහන්සේ දැක්වේ.

(i) ඒකක සමග අක්ෂ නම් කරන්න. x අක්ෂය $\rightarrow I/\text{mA}$ (C.01) y අක්ෂය $\rightarrow V/V$ (C.01)

(ii) අනුක්‍රමණය සෙවීම සඳහා සුදුසුම ලපා දෙක ලකුණු කරන්න. (C.01)

(iii) මෙමගින් කෝෂයේ අභ්‍යන්තර ප්‍රතිරෝධය r සොයන්න.

$$\begin{aligned}
 r &= \frac{1.42 - 1.26}{(160 - 480) 10^{-3}} && \text{(C.01)} \\
 &= \frac{0.16}{-320 \times 10^{-3}} = \frac{160}{320} = \frac{1}{2} \\
 &= \underline{\underline{0.5\Omega}} && \text{(C.01)}
 \end{aligned}$$

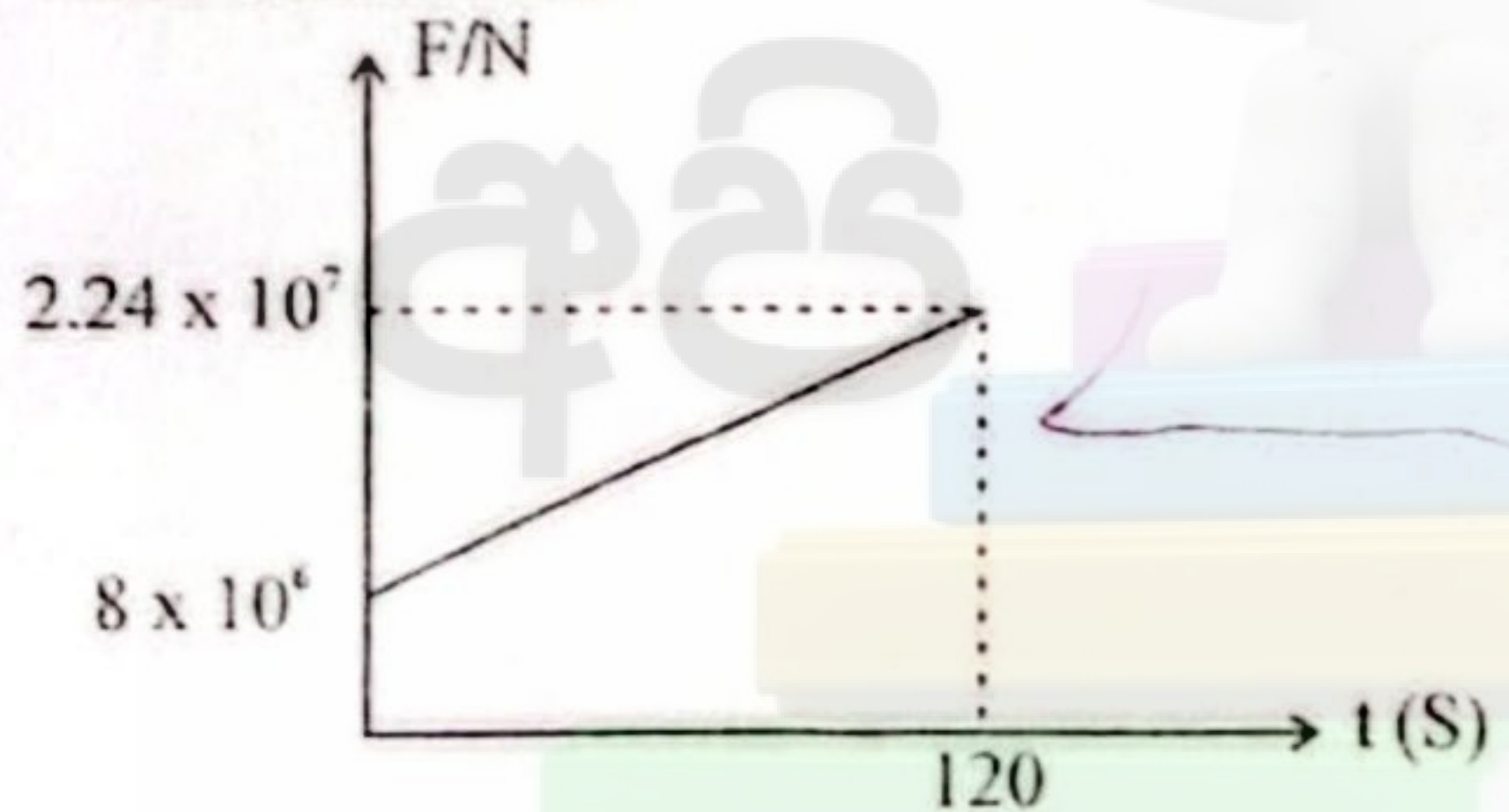
(iv) ප්‍රස්ථාරය භාවිතයෙන් කෝෂයේ වි.ගා. බලය සොයන්න.

$$1.5V \quad \text{(C.01)}$$

(v) කෝෂයේ පුහුණත් ධාරාව සොයන්න.

$$\begin{aligned}
 I &= \frac{5}{r} && \text{(C.01)} \\
 &= \frac{1.5}{0.5} && \text{(C.01)} \\
 &= \underline{\underline{3A}} && \text{(C.01)}
 \end{aligned}$$

B කොටස - රචනා

- (05) (A) (i) $F = ma \uparrow$
 $F = 4 \times 10^6 \times 10 = 4 \times 10^7 \times 2$ (C.01)
 $F = 4.8 \times 10^7 \text{ N}$ (C.01)
- (ii) $F = \frac{mv - mu}{t}$ (C.01)
 $F = \frac{m}{t} (v - u)$
 $4.8 \times 10^7 = \frac{m}{t} (4 \times 10^3 - 0)$ (C.01)
 $\frac{m}{t} = 1.2 \times 10^4 \text{ kg s}^{-1}$ (C.01)
- (iii) $F = ma$
 $F = 4 \times 10^6 \times 2$
 $F = 8 \times 10^6 \text{ N}$ (C.02)
- (iv) මිනිත්තු 02 ක් තුළ දහනය වූ තෙල් ස්කන්ධය $= 1.2 \times 10^4 \times 120$
 $= 1.44 \times 10^6 \text{ kg}$ (C.01)
ස්කන්ධය $= 4 \times 10^6 - 1.44 \times 10^6 \text{ kg}$
 $= 2.56 \times 10^6 \text{ kg}$ (C.01)
 $F = 4.8 \times 10^7 - 2.56 \times 10^6 \times 10$
 $= 2.24 \times 10^7 \text{ N}$ (C.02)
- (iv) (C.02)
- (vi) $Ft = mv - mu$
 $\frac{(8 \times 10^6 + 2.24 \times 10^7) \times 120}{2} = 2.56 \times 10^6 V - 0$ (C.02)
 $V = 712.5 \text{ ms}^{-1}$ (C.01)
- (b) (i) ස්කන්ධය $= 2.56 \times 10^6 \text{ kg} - 2 \times 6.4 \times 10^5 \text{ kg}$
 $= 2.56 \times 10^6 - 12.8 \times 10^5$
 $= 1.28 \times 10^6 \text{ kg}$ (C.02)
 $\uparrow F = ma$
 $\frac{4.8 \times 10^7}{2} - 1.28 \times 10^6 \times 10 = 1.28 \times 10^6 a$ (C.01)
 $a = 8.75 \text{ ms}^{-2}$ (C.02)
- (ii) ස්කන්ධය $= 1.28 \times 10^6 - \frac{1.2 \times 10^4}{2} \times 60$ (C.01)
 $= 1.28 \times 10^6 - 36 \times 10^4$
 $= 0.92 \times 10^6 \text{ kg}$ (C.01)

$$\uparrow F = ma$$

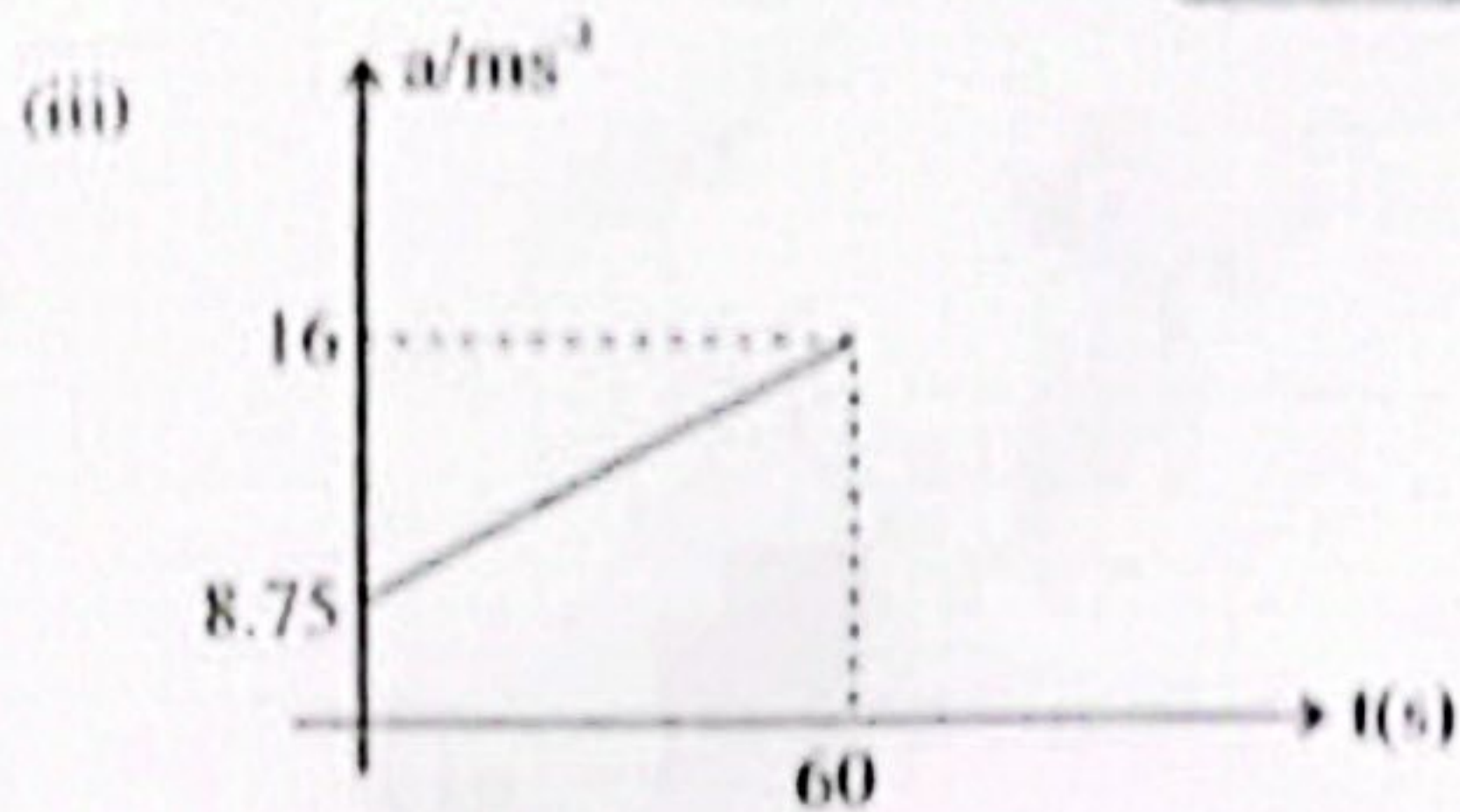
$$\frac{4.8}{2} \times 10^5 = 0.92 \times 10^6 \times a$$

(c.01)

$$14.8 \times 10^4 = 0.92 \times 10^6 a$$

$$a = 16 \text{ ms}^{-2}$$

(c.01)

(c.01)

$$\text{ප්‍රවේගය වැඩි වීම} = \frac{(8.75 + 16)}{2} \times 60$$

$$= 742.5 \text{ ms}^{-1}$$

(c.01)

$$\text{අවසන් ප්‍රවේගය} = 712.5 + 742.5$$

$$= 1455 \text{ ms}^{-1}$$

(c.01)

(C) $\uparrow$ ගම්‍යතා සංස්කෘති නියමයට අනුව

$$0.92 \times 10^6 \times 1455 = (9.2 \times 10^5 - 2 \times 10^5) \times 1200 + 2 \times 10^6 V$$

(c.01)

$$13386 = 8.64 \times 10^4 + 2V$$

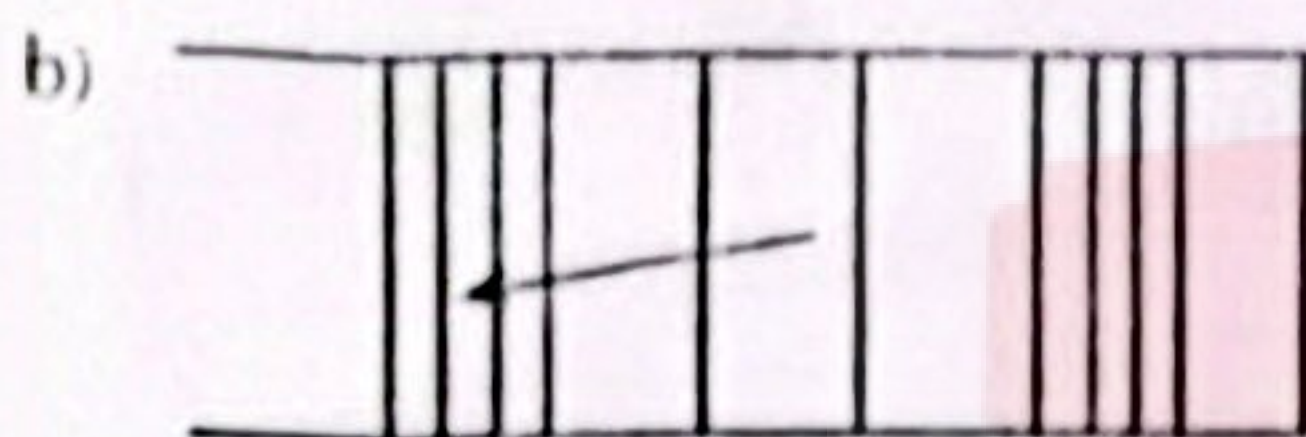
$$V = 2373 \text{ ms}^{-1}$$

(c.01)

(මුළු ලකුණු = 30)

(a) තරංග අධිස්ථාපන මූලධර්මය

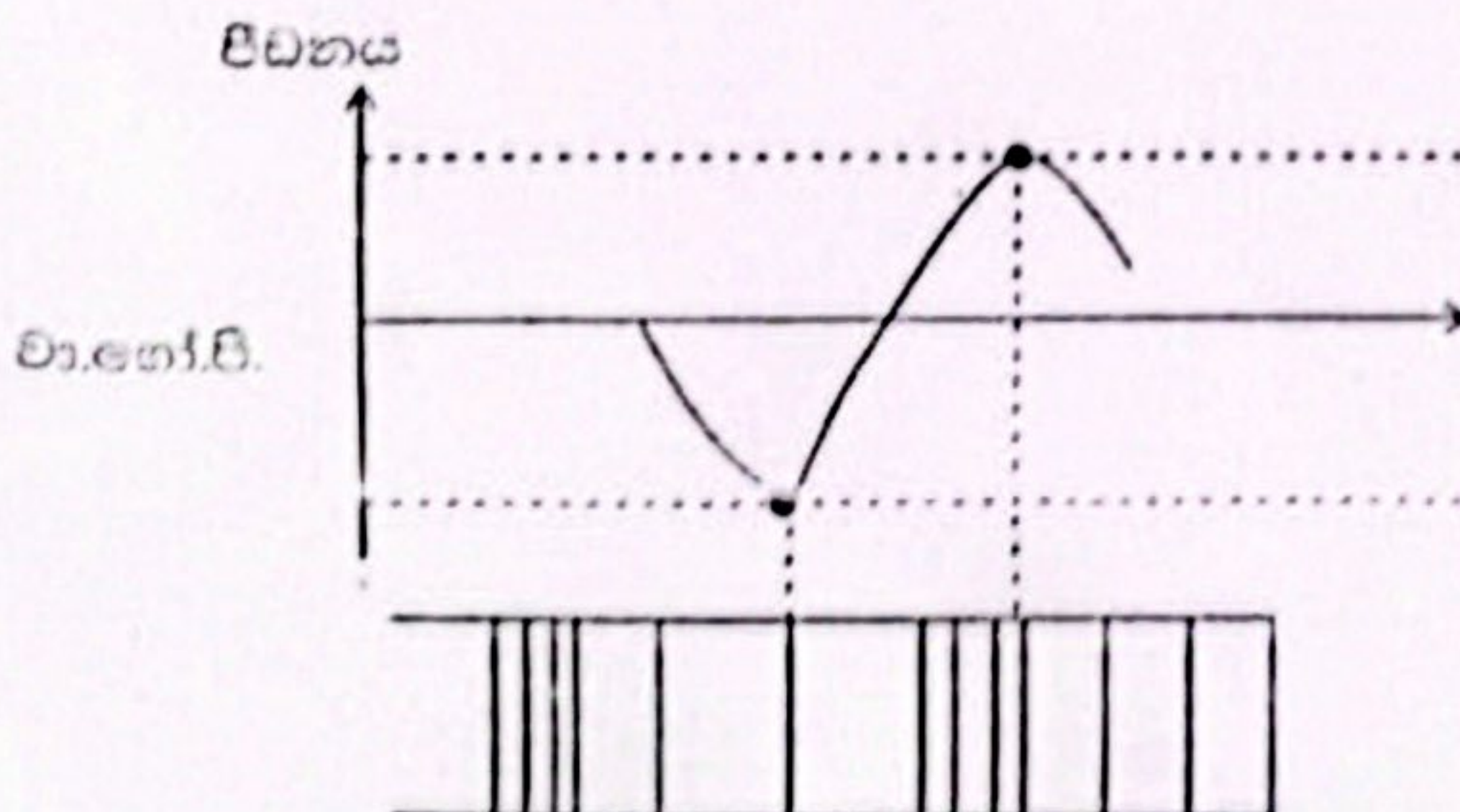
(c.01)

සම්පීඩනය, සම්පීඩනයට ලක්වීම පරාවර්තනය වීම

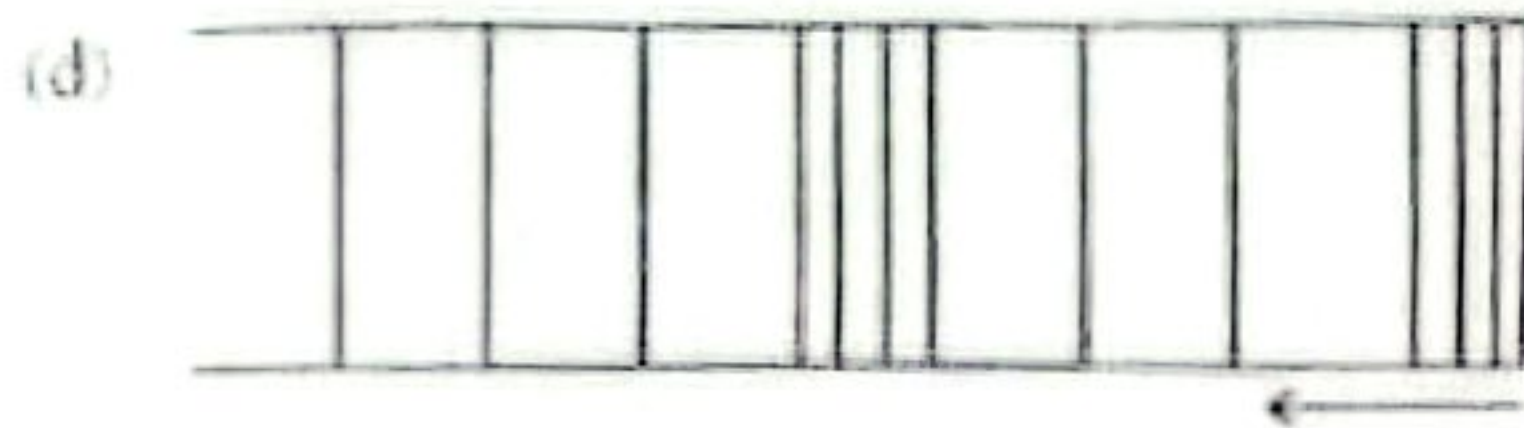
පරාවර්තිත තරංගයේ නිෂ්පන්දනය

(c.01)

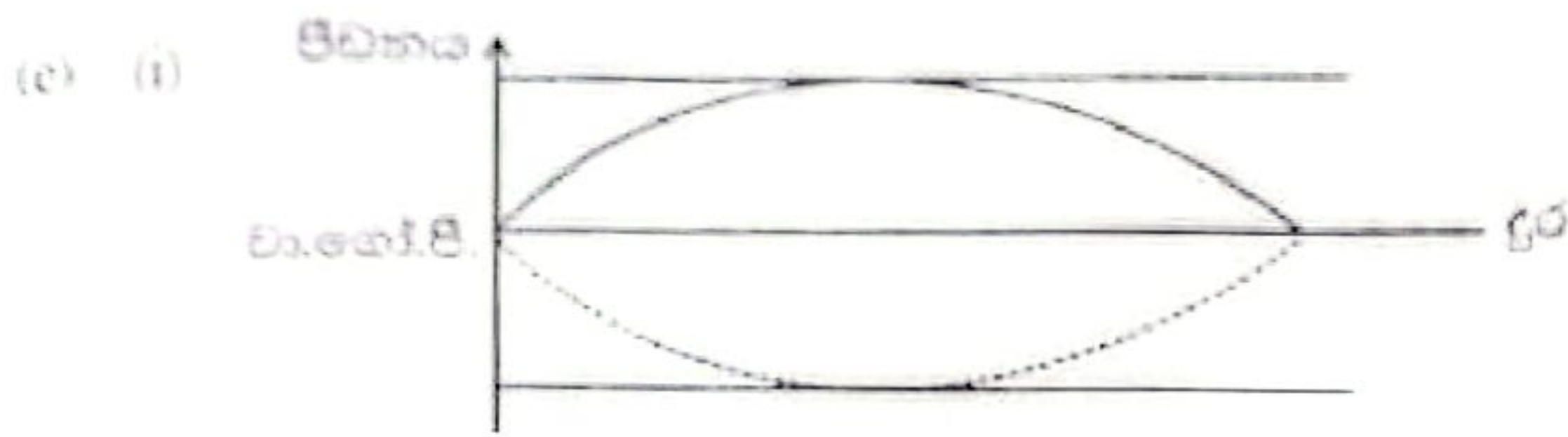
(c.02)

(10)

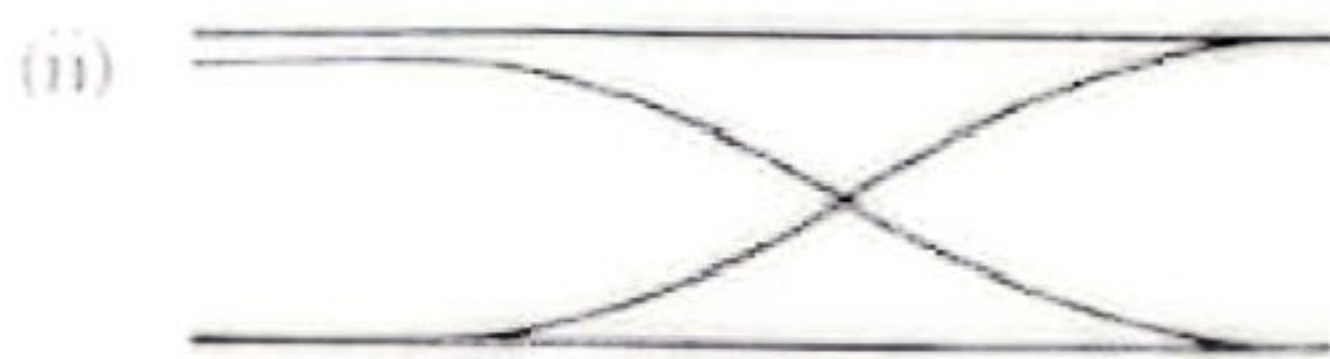

විරලතාවය, සම්පීඩනයක් ලෙසට පරිවර්තනය වීම.

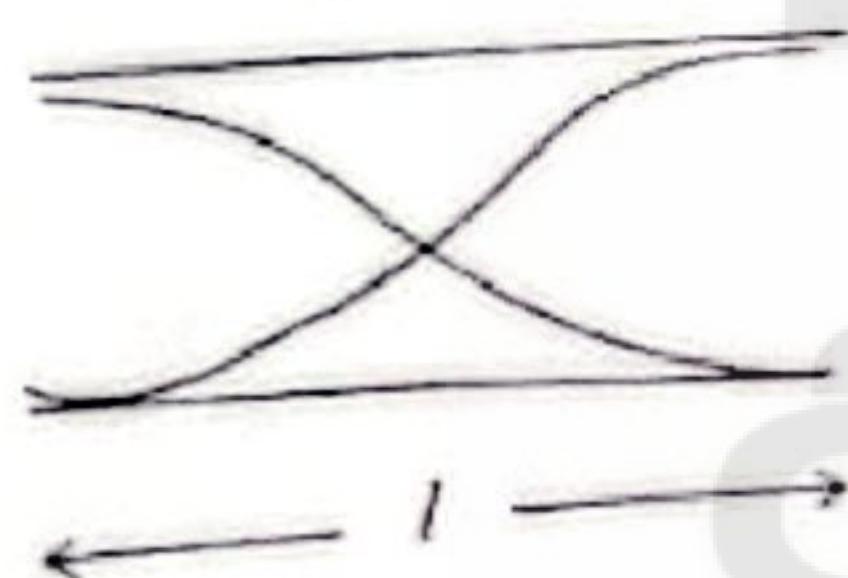
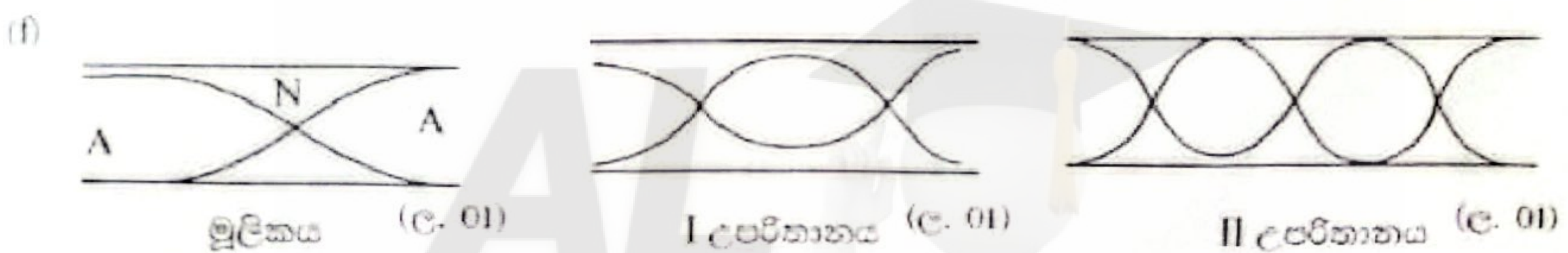
(ල. 01)

(ල. 02)

(ල. 02)

$$V = f_0 \lambda$$

$$\frac{\lambda}{2} = l$$

$$\lambda = 2l \quad (\text{ල. 01})$$

$$V = f_0 \cdot 2l$$

$$f_0 = \frac{V}{2l}$$

(g) (i)

$$\frac{A_1}{f_0} = \frac{V}{2l}$$

$$440 = \frac{340}{2 \times l} \quad (\text{ල. 01})$$

$$l_1 = 0.386 \text{ m}$$

$$= 38.6 \text{ cm} \quad (\text{ල. 01})$$

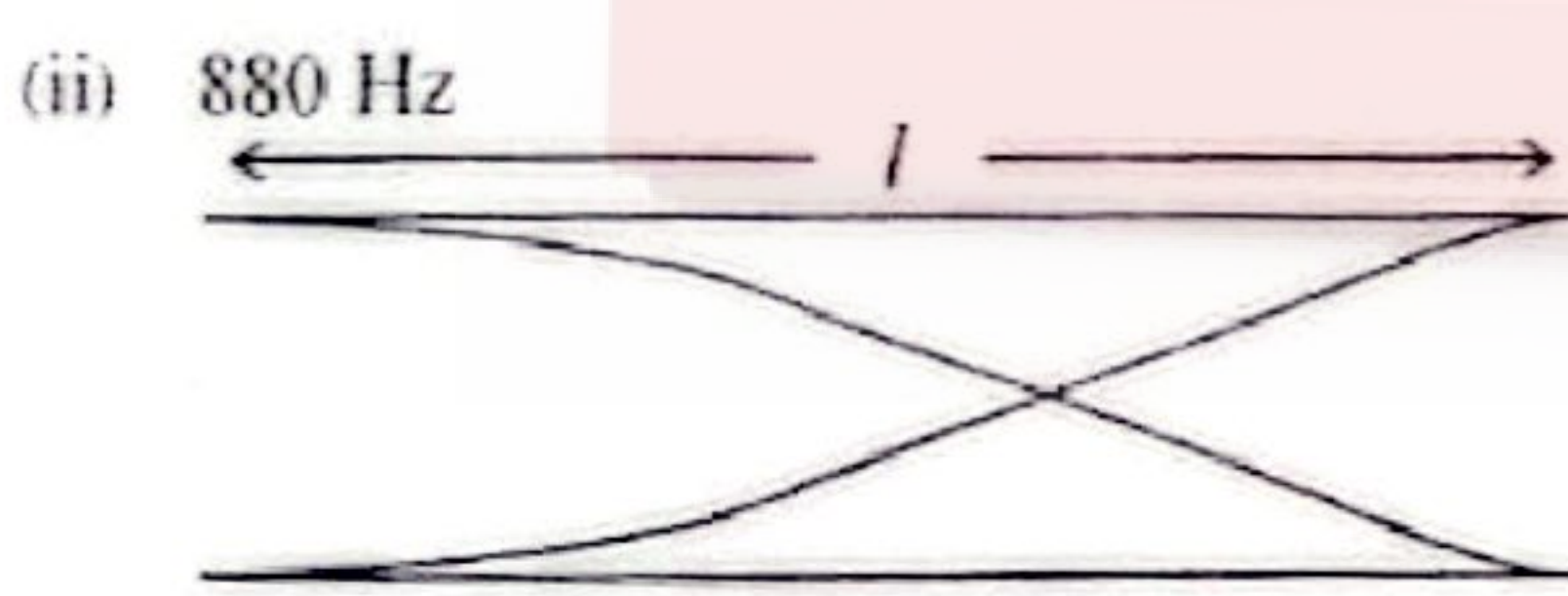
$$\frac{E_2}{f_0} = \frac{V}{2l}$$

$$659.25 = \frac{340}{2l_2} \quad (\text{ල. 01})$$

$$l_2 = \frac{340}{2 \times 659.25}$$

$$= 0.257 \text{ m}$$

$$= 25.7 \text{ cm} \quad (\text{ල. 01})$$

(h)

$$V = 330 \text{ ms}^{-1}$$

$$f_0 = 440 \text{ Hz}$$

$$V = f \lambda = f \cdot 2l \quad (\text{ල. 01})$$

$$300 = 440 \times 2l \quad (\text{ල. 01})$$

$$\frac{330}{880} = l \quad (\text{ල. 01})$$

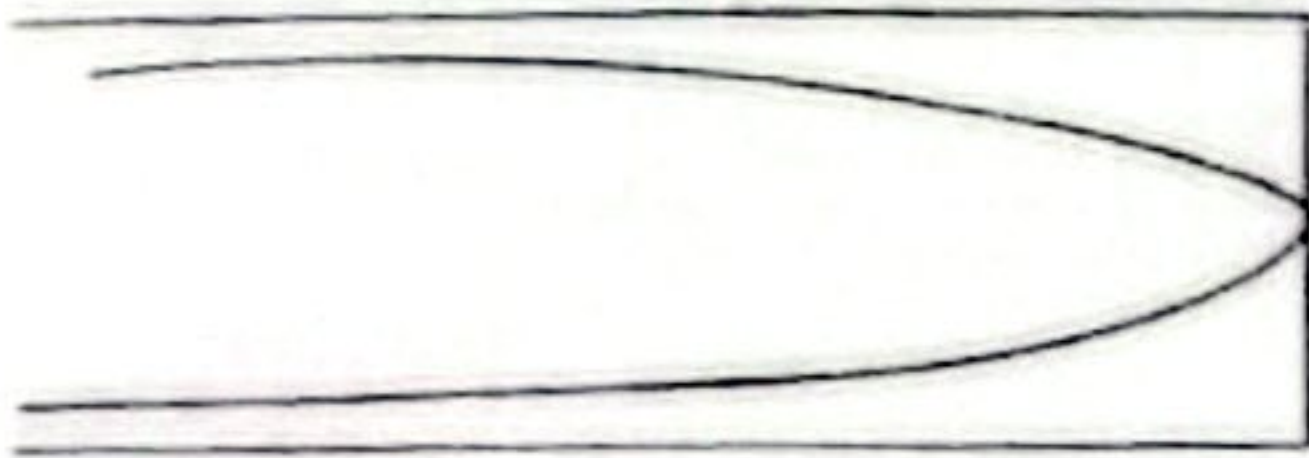

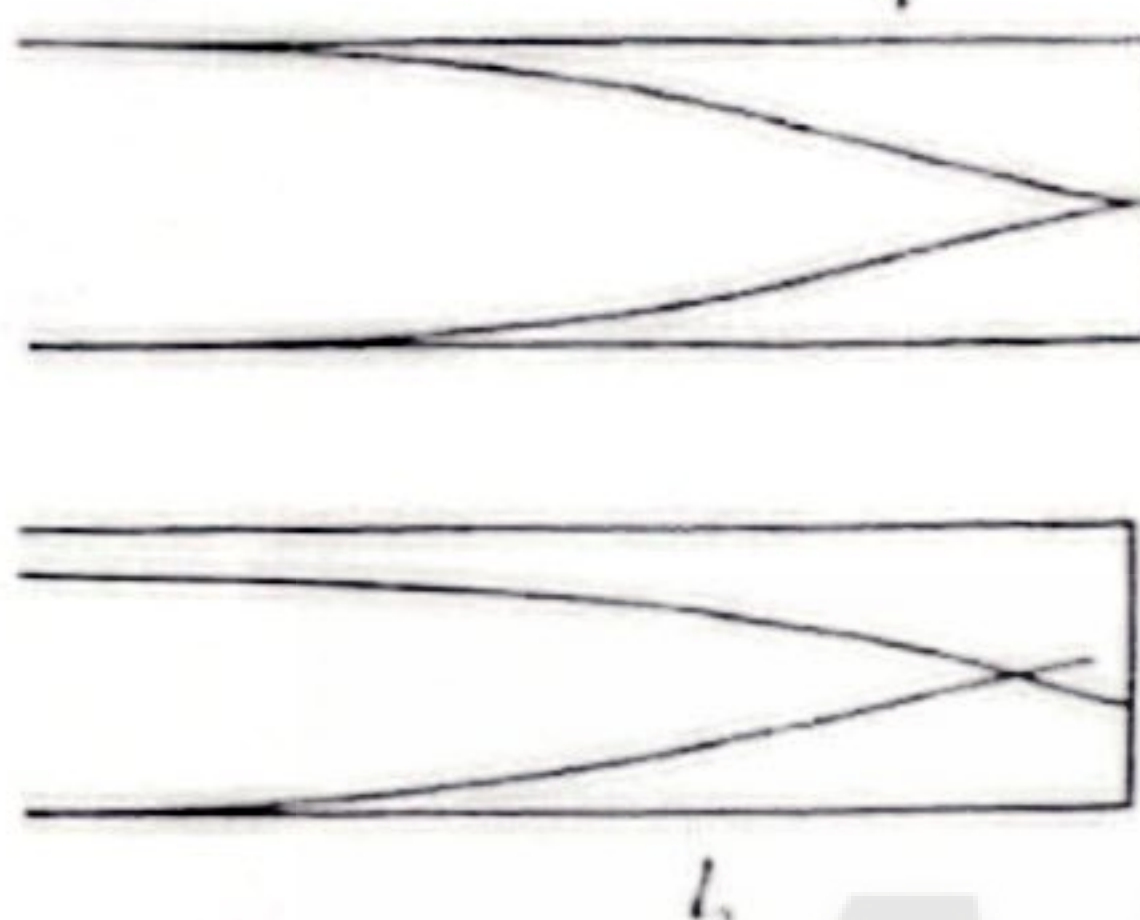
$$V = f \lambda \quad (\text{ල. 01})$$

$$330 = f_1 \times \frac{330}{880} \times 4$$

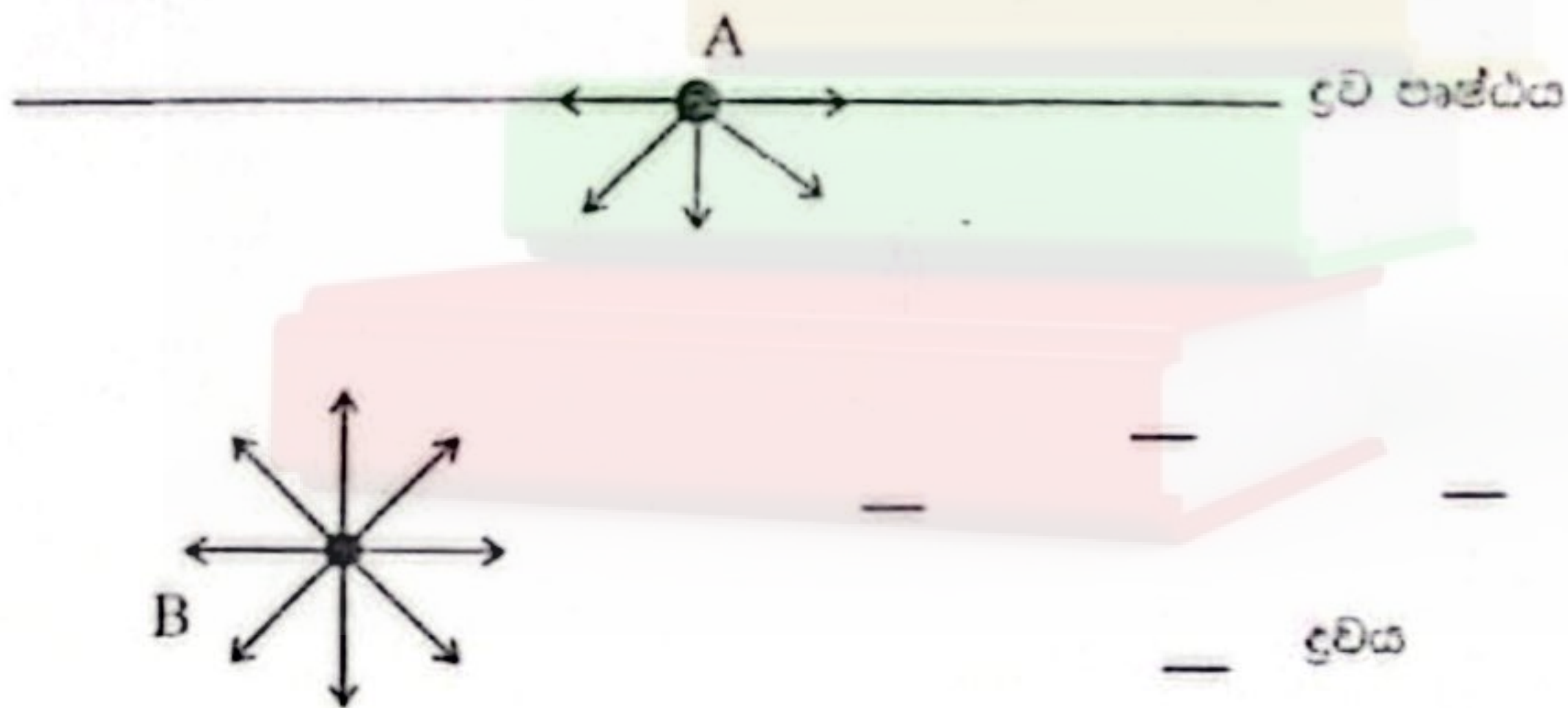
$$f_1 = 444 \text{ Hz} \quad (\text{ල. 01})$$

$$V = 333 \text{ න්‍යූතනී සංඛ්‍යාතය} = 4 \text{ Hz} \quad (\text{ල. 01})$$

(i) $V = f\lambda$ $\frac{\lambda}{4} = l$
 $V = f_0 \cdot 4l$ (C. 01) $\underline{\underline{\lambda = 4l}}$
 $330 = 523.25 \times 4l$ (C. 01)
 $l = \frac{330}{523.25 \times 4}$
 $= \underline{\underline{15.7 \text{ cm}}}$ (C. 01)

(j) $V = f_1 \cdot 4l_1$
 $V = f_2 \cdot 4l_2$
 $f_0 = \frac{n}{t}$ (C. 01)
 $f_1 - f_2 = \frac{V}{4l_1} - \frac{V}{4l_2}$ (C. 01)
 $\frac{n}{t} = \frac{V}{4} \left[\frac{l_2 - l_1}{l_1 l_2} \right]$ (C. 01)
 $\frac{n}{t} = \frac{V}{4} \left[\frac{x}{l_1 l_2} \right]$
 $V = \frac{4n l_1 l_2}{tx}$ (C. 01)
 (මුළු ලකුණු = 30)

(07) (A) (i)

ද්‍රවය අභ්‍යන්තරයේ පවතින (B වැනි) අණුවක් මත අනෙකුත් ද්‍රව අණු මගින් ඇති කරන අන්තර් අණුක ආකර්ෂණ බල වල සම්ප්‍රයුක්ත ශුන්‍ය වේ. නමුත් ද්‍රව පෘෂ්ඨයේ පවතින (A වැනි) අණුවක් මත සිරස්ව පහළට / ද්‍රවය තුළට සම්ප්‍රයුක්ත අන්තර් අණුක ආකර්ෂණ බලයක් ක්‍රියා කරයි. මේ හේතුවෙන් ද්‍රව පෘෂ්ඨය ඇදීමට ලක්වන අතර එය ප්‍රත්‍යස්ථ පටලයක් මෙන් ක්‍රියා කරයි. මේ හේතුවෙන් පෘෂ්ඨීය ආතති සිදුවිය ඇතිවේ. (ප්‍රශ්න සඳහා දී ඇති ලකුණු 02)

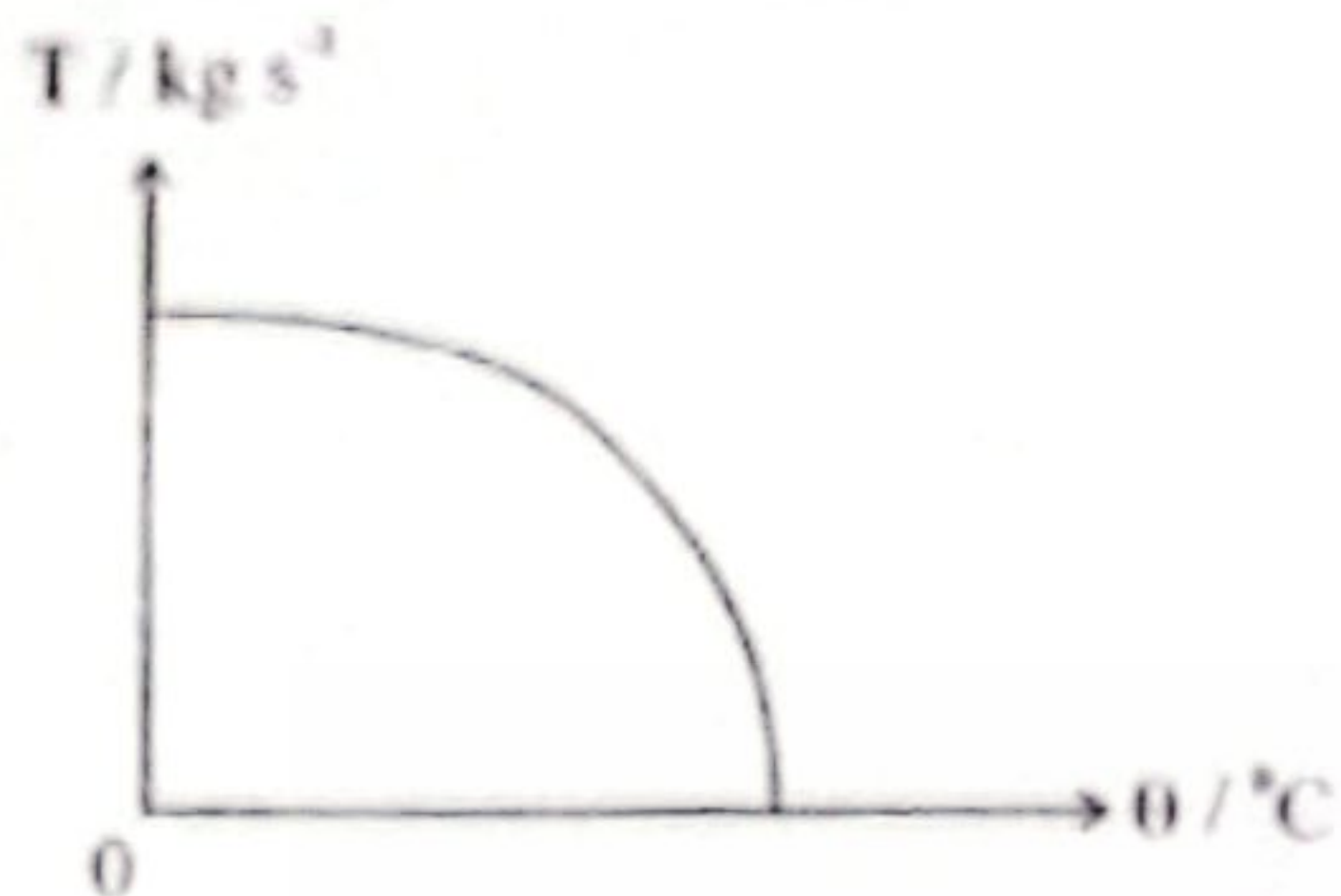
- (ii) ද්‍රව පෘෂ්ඨයක් මත අඳින ලද ඒකක දිශෙහි යුත් කල්පිත රේඛා බන්ධනයක් මත, එයට ලම්බකව එක් පැත්තකට පමණක් ක්‍රියා කරන බලය ද්‍රවයේ පෘෂ්ඨීය ආතතිය ලෙස අර්ථ දැක්වේ. (අර්ථ දැක්වීමට ල.02)

(iii) $T = \frac{F}{l}$

$[T] = \frac{[F]}{[l]} = \frac{MLT^{-2}}{L}$

$T = MT^{-2}$

(ල.01)

අක්ෂ නම් කිරීමට

(ල.01)

වක්‍රයේ හැඩය

(ල.01)

(ල.01)

(B) (i)

රූප සටහන් වලට

(ල.02)

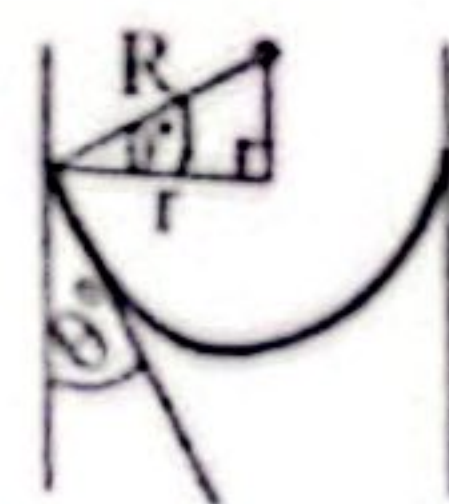
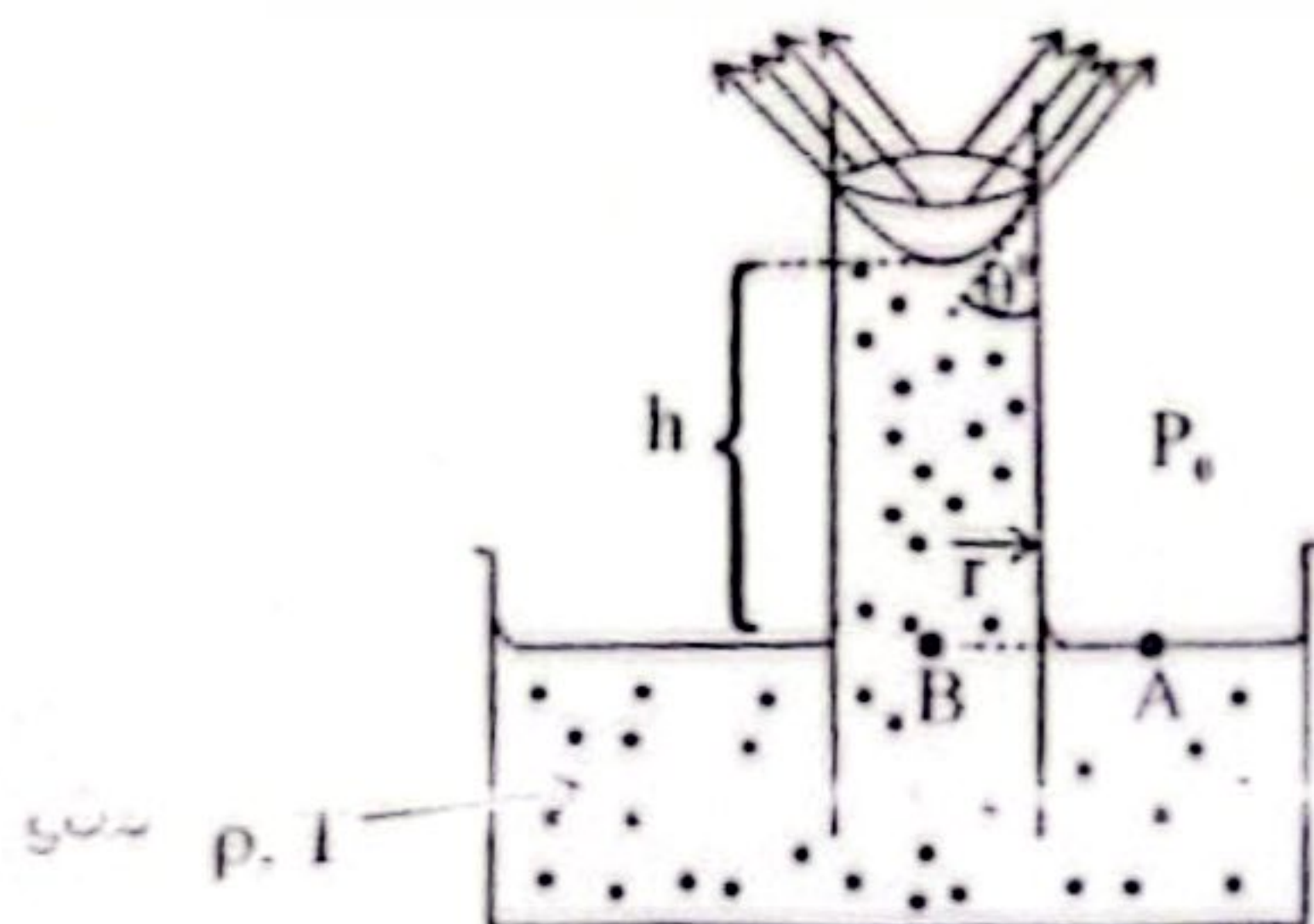
ජලය වැනි ද්‍රව්‍යක ස්පර්ශ කෝණය සරි කෝණයක් වන අතර ජලය, ජලය අණු අතර ඇති සංයුක්ත බල, ජලය, වීදුරු අතර ඇති ආසන්න බල වලට වඩා කුඩාවේ. එබැවින් ජලය, වීදුරු පාෂෂ්‍යය මත පැතිරී යයි.

රසදිය වල ස්පර්ශ කෝණය මහා කෝණයක් වන්නේ රසදිය, රසදිය අතර සංයුක්ත බල, රසදිය වීදුරු අතර ආසන්න බල වලට වඩා විශාල වන බැවිනි.

ඉහත (1) රූපයේ පරිදි වීදුරු පාෂෂ්‍යය මගින් ජලය මත ඉහළ දිශාවට පාෂ්ඨික ආතති බල ඇති කරන බැවින් නළය තුළ ජල කඳ ඉහළ නගී.

(2) රූපයේ පරිදි රසදිය මත පහළට පාෂ්ඨික ආතති බල ක්‍රියාකරන බැවින් නළය තුළ රසදිය මට්ටම බඳුනේ මට්ටමට වඩා පහළ යයි. (පැහැදිලි කිරීමට - ල.02)

(ii)

$\cos \theta = \frac{r}{R}$

$R = \frac{r}{\cos \theta}$

P_0 = වා.ගෝ.පී.

r = නළයේ, අක්ෂන්තර අරය

R = මාවකයේ අරය

රූප සටහනට (ල.01)

(13)

A හා B එකම තිරස් මට්ටමේ වැටීන්,

$$P_A = P_B \text{ වේ.}$$

$$P_0 = P_a - \frac{2T}{R} + h\rho g \xrightarrow{\text{ප්‍රකාශනය}} \quad (C.02)$$

$$h\rho g = \frac{2T}{R} \quad (C.01)$$

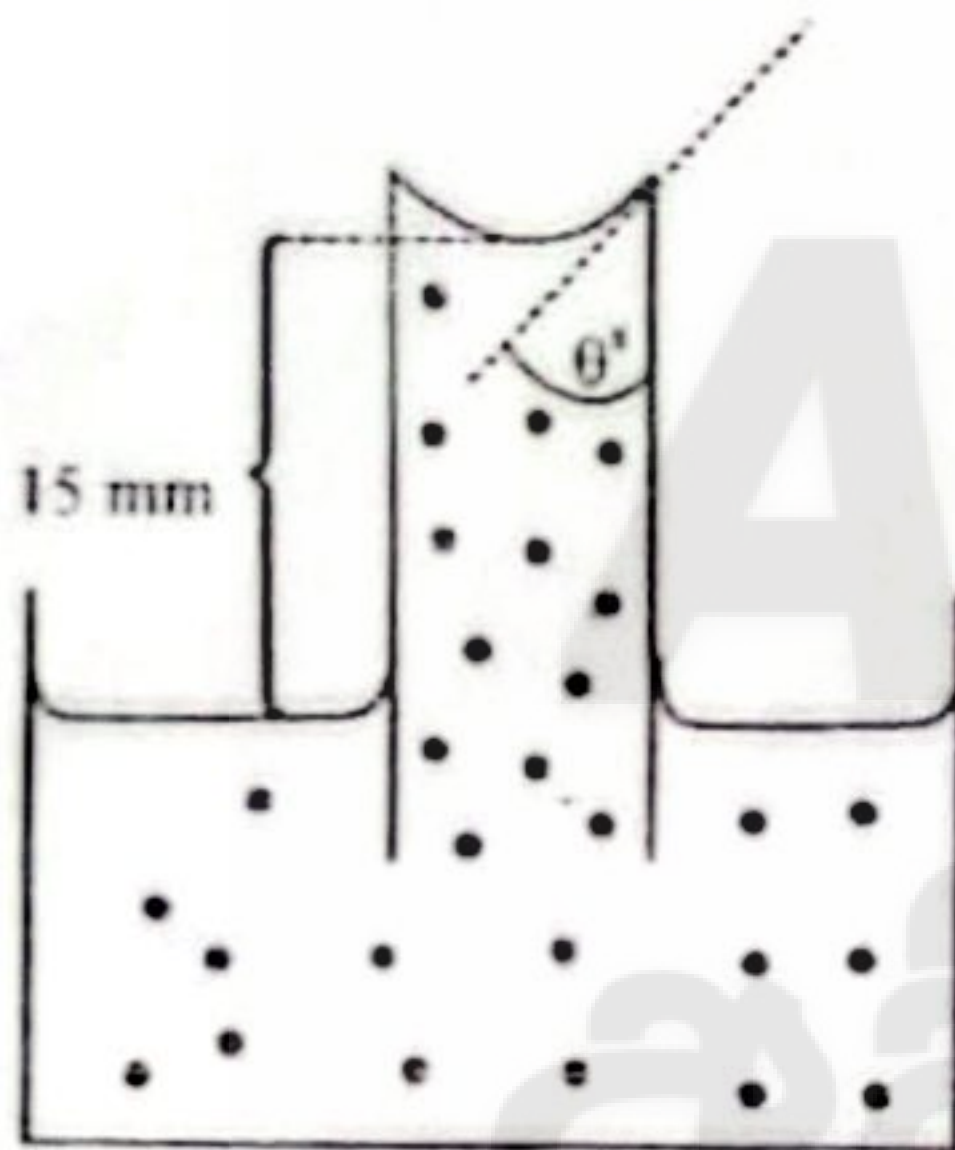
$$h\rho g = \frac{2T}{r / \cos \theta} \xrightarrow{\text{ආදේශයට}} \quad (C.02)$$

$$h\rho g = \frac{2T \cos \theta}{r\rho g} \xrightarrow{\text{පිළිතුරට}}$$

$$(iii) \quad h = \frac{2T \cos \theta}{r\rho g} = \frac{2 \times 7 \times 10^{-2} \times \cos 0^\circ}{0.7 \times 10^{-3} \times 1000 \times 10} \xrightarrow{\text{ආදේශයට}} \quad (C.01)$$

$$h = 2 \times 10^{-2} \text{ m} \xrightarrow{\text{පිළිතුරට}} \quad (C.02)$$

(iv)

$$h = \frac{2T \cos \theta}{r \rho g}$$

$$\cos \theta = \frac{h \rho g r}{2T}$$

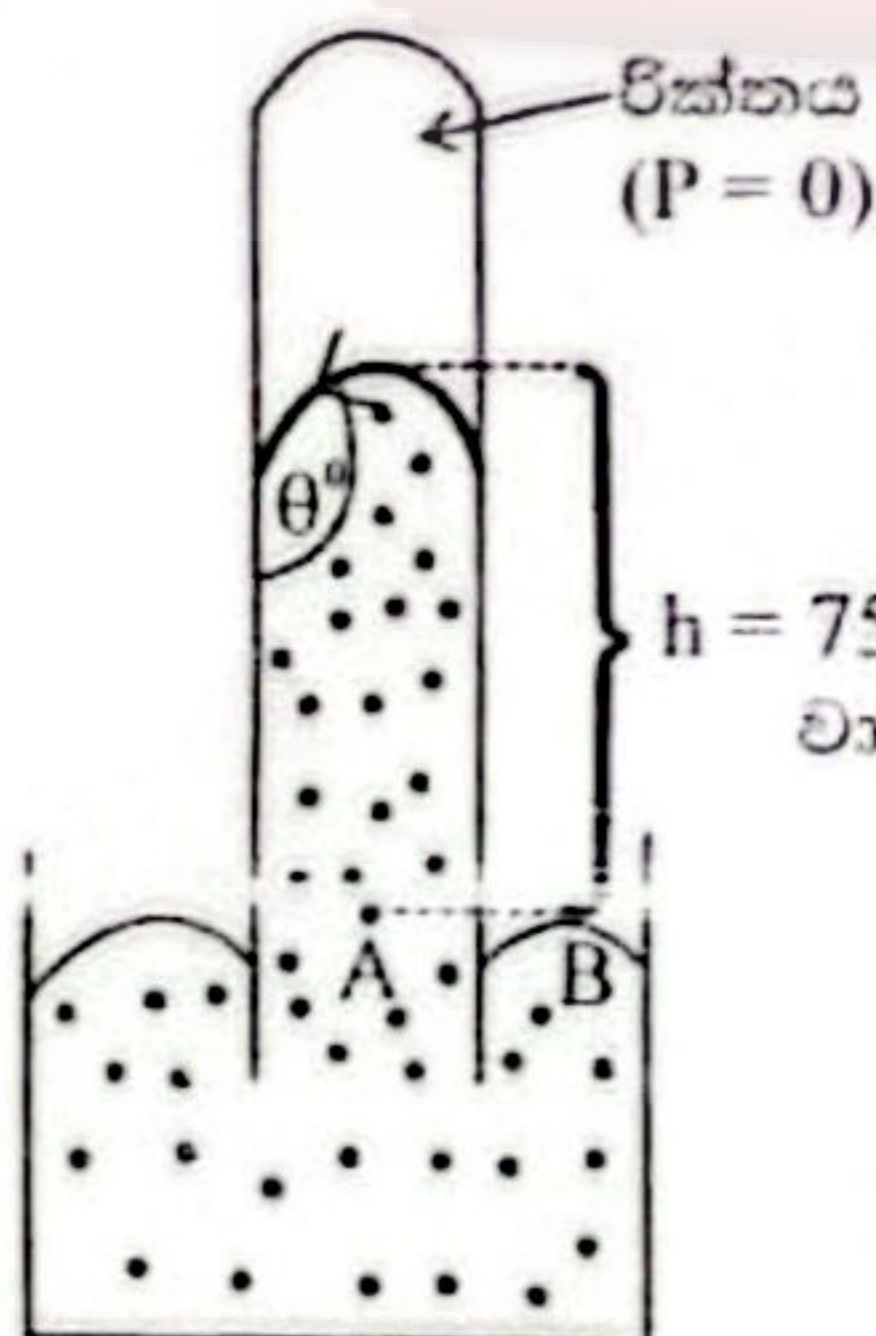
$$= \frac{15 \times 10^{-3} \times 1000 \times 10 \times 0.7 \times 10^{-3}}{2 \times 7 \times 10^{-2}} \xrightarrow{\text{ආදේශයට}} \quad (C.01)$$

$$\cos \theta = 0.7500$$

$$\theta = \cos^{-1} 0.7500$$

$$\theta = 41^\circ 25' \xrightarrow{\text{පිළිතුරට}} \quad (C.02)$$

(v)

$$h = 759.8 \text{ mm}$$

$$\text{වා.ගෝ.පී.} = P_a$$

$$P_0 = H\rho g$$

$$P_A = P_0 = 0 + \frac{2T \cos \theta}{r} + h\rho g \xrightarrow{\text{ප්‍රකාශනය}} \quad (C.01)$$

$$H = \frac{2T \cos \theta}{r \rho g} + h \xrightarrow{\text{ආසන්නය}} \quad (C.01)$$

$$= \frac{2 \times 19.2 \times 10^{-3} \times \cos 135^\circ}{1 \times 10^{-3} \times 13600 \times 10} + 759.8 \times 10^{-3}$$

$$H = \frac{2 \times 19.2 \times 10^{-3} \times \cos 45^\circ}{136} + 759.8 \times 10^{-3}$$

$$= \left(\frac{2 \times 19.2}{136 \times \sqrt{2}} + 759.8 \right) \times 10^{-3} \text{ m}$$

$$= \left(\frac{1.414 \times 19.2}{136} + 759.8 \right) \times 10^{-3} \text{ m}$$

$$= (0.2 + 759.8) \times 10^{-3} \xrightarrow{\quad} \quad (C.01)$$

$$= 760.0 \times 10^{-3} \text{ m}$$

$$H = 760.0 \text{ mm} \xrightarrow{\text{පිළිතුර}} \quad (C.02)$$

(මුළු ලකුණු = 30)

08) (A) (i) ධාරිත්‍රකයේ බෙඩා වී ඇති ශක්තිය E නම්,

$$E = \frac{1}{2} CV^2 \text{ මගින්,}$$

$$C = \frac{\epsilon_0 A}{d} \text{ බැවින්}$$

$$E = \frac{1}{2} \times \frac{\epsilon_0 A}{d} \times V^2 \quad (C.02)$$

ඒකක පරිමාපක ශක්තිය U_0 නම්,

$$U_0 = \frac{E}{Ad}$$

$$U_0 = \frac{\frac{1}{2} \left(\frac{\epsilon_0 A}{d} \right) V^2}{Ad}$$

$$U_0 = \frac{1}{2} \frac{\epsilon_0 A}{d Ad} V^2$$

$$U_0 = \frac{1}{2} \epsilon_0 \frac{V^2}{d^2} \quad (C.03)$$

(ii) පාර විද්‍යුත් නියතය K වන මාධ්‍යයකින් පිරවූ විට, ($\epsilon_0 = K\epsilon_0$ බැවින්)

$$U_0 = \frac{K\epsilon_0}{2} \frac{V^2}{d^2} \quad (C.02)$$

(iii) පාර විද්‍යුත් නියතය පිරවූ නිසා ශක්ති වැඩි වීම.

$$U_1 - U_0 = \frac{K\epsilon_0}{2} \frac{V^2}{d^2} - \frac{1}{2} \epsilon_0 \frac{V^2}{d^2}$$

$$= \frac{1}{2} \epsilon_0 \frac{V^2}{d^2} (K - 1) \quad (C.02)$$

Δx දුරක් චලනය වූ විට පරිමාවේ වැඩි වීම.

$$\Delta y = bd \Delta x \quad (C.01)$$

$\therefore$ ශක්ති වැඩිවීම = $(U_1 - U_0) \times bd \Delta x$

$$= \frac{1}{2} \epsilon_0 \frac{V^2}{d^2} (K - 1) \times bd \Delta x$$

$$= \frac{(K - 1) \epsilon_0 b V^2 \Delta x}{2d} \quad (C.02)$$

(15)

$$(B) (i) \Delta c = \frac{\epsilon_s b (l-x)}{d} + \frac{K \epsilon_s b x}{d}$$

$$c = \frac{\epsilon_s b}{d} (l + (K-1)x)$$

(C.01)

$$\Delta c = \frac{\epsilon_s b}{d} (K-1) \Delta x$$

(C.02)

$$(ii) Q = CV$$

V නියත වීම $\Delta c > 0$

$$\therefore \Delta Q = V \Delta C > 0$$

(C.01)

$\therefore$ ආයෝජනය වැඩි වේ.

(C.01)

(iii) වැඩිවන ආයෝජනය ΔQ නම්,

$$\Delta Q = V \Delta C$$

$$= V \left[\frac{\epsilon_s b}{d} (K-1) \Delta x \right]$$

$$\therefore \Delta Q = \frac{\epsilon_s b}{d} (K-1) \Delta x V$$

(C.03)

(iv) වැඩිවන මගින් කරන කාර්යය

$$\Delta W_e = V \Delta C$$

$$= V \times \frac{\epsilon_s b}{d} (K-1) \Delta x V$$

$$= \frac{\epsilon_s b (K-1) V^2}{d} \Delta x$$

(C.03)

(C) (i) පාර විද්‍යුත් මාධ්‍ය ඒකාකාර ප්‍රවේගයෙන් චලනය වීම සඳහා විද්‍යුත් බලය බාහිර බලයට සමාන විය යුතුය.

(C.02)

$$(ii) \Delta W_e = F \Delta x$$

(C.02)

(iii) ශක්ති සංස්ථිතියට අනුව,

$$\Delta W + \Delta W_e + \Delta W_r = 0$$

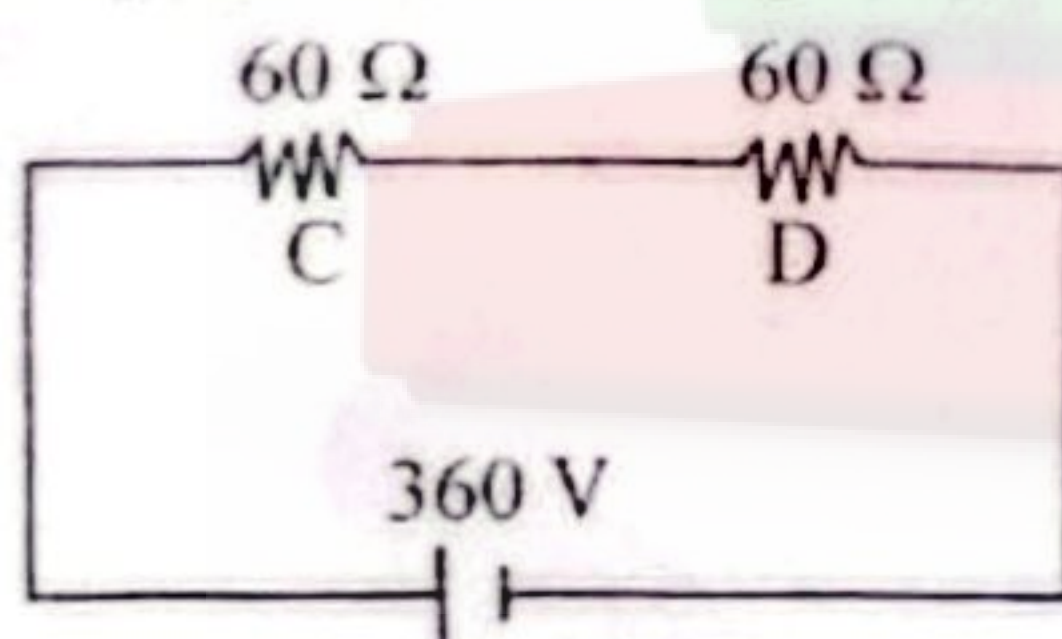
$$\frac{(K-1) \epsilon_s b V^2 \Delta x}{2d} + \frac{\epsilon_s b (K-1) V^2 \Delta x}{d} - F \Delta x = 0$$

$$F = \frac{\epsilon_s b V^2 (K-1)}{2d}$$

(C.03)

(මුළු ලකුණු - 30)

9) (A) (a) (i) X, P ට සම්බන්ධ කළ විට,

(i) $V = IR$ පද්ධතියට යෙදීමෙන්,

$$360 = 120 \times I$$

$$I = \frac{360}{120} = 3A$$

(C.02)

(ii) $P = I^2 R$ තුළින් දැනුවත් කර ගැනීමෙන්,

$$P = 3^2 \times 60$$

$$P = 540 W$$

(C.03)

(iii) මෝටරයට $P = I^2 R$ යෙදීමෙන්,

$$P = 3^2 \times 60$$

$$P = 540 W$$

(16)

(C.03)

(iv) $P = \frac{1}{2} \rho V^3$ මගින්,

$540 = \frac{1}{2} \times 1 \times 10^3 \times 10^3 \times 3$ මගින්,

$V^3 = 10800$

$V = 22.10 \text{ ms}^{-1}$ (උ.03)

(v) නැත. (උ.01)

පරිපථය තුළ ධාරාව ගලා යන විට, එහි ප්‍රතිරෝධය වැඩි වන නිසා දෘශ්‍ය රත් වේ. මෙවිට මෝටරයේ ක්ෂමතාවය වෙනස් වන බැවින් ජලයේ වේගය වෙනස් වේ. (උ.02)

(vi) උපකල්පනය

දෘශ්‍ය 1s කදී උත්සර්ජනය කරන මුළු තාපය 540 W සම්පූර්ණයෙන්ම ජලයේ උෂ්ණත්වය වැඩි වීමට යොදා ගැනේ. (උ.02)

$Q = mc\Delta\theta$

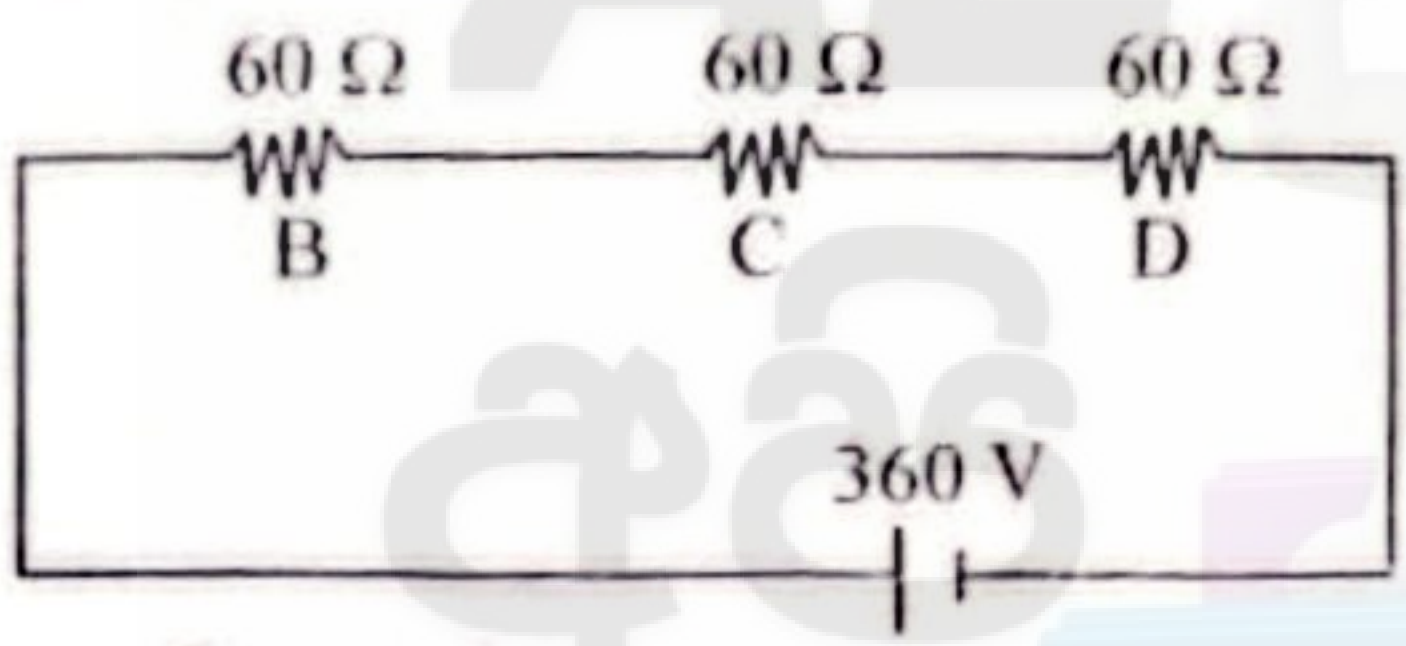
$540 = \rho V \times C\Delta\theta$

$540 = 10^3 \times V \times 4000 \times 0.1$ (උ.02)

$V = 1.35 \times 10^{-3} \text{ m}^3$

$V = 1350 \text{ ml}$ (උ.01)

(b) X යතුර Q ට සම්බන්ධ කළ විට,

$V = IR$ පද්ධතියට

$360 = I \times 180$

$I = 2A$ (උ.02)

(i) නාපන දෘශ්‍යවල මුළු ක්ෂමතා උත්සර්ජනය

$P = I^2R$

$P = 2^2 \times 120$

$P = 480 \text{ W}$ (උ.02)

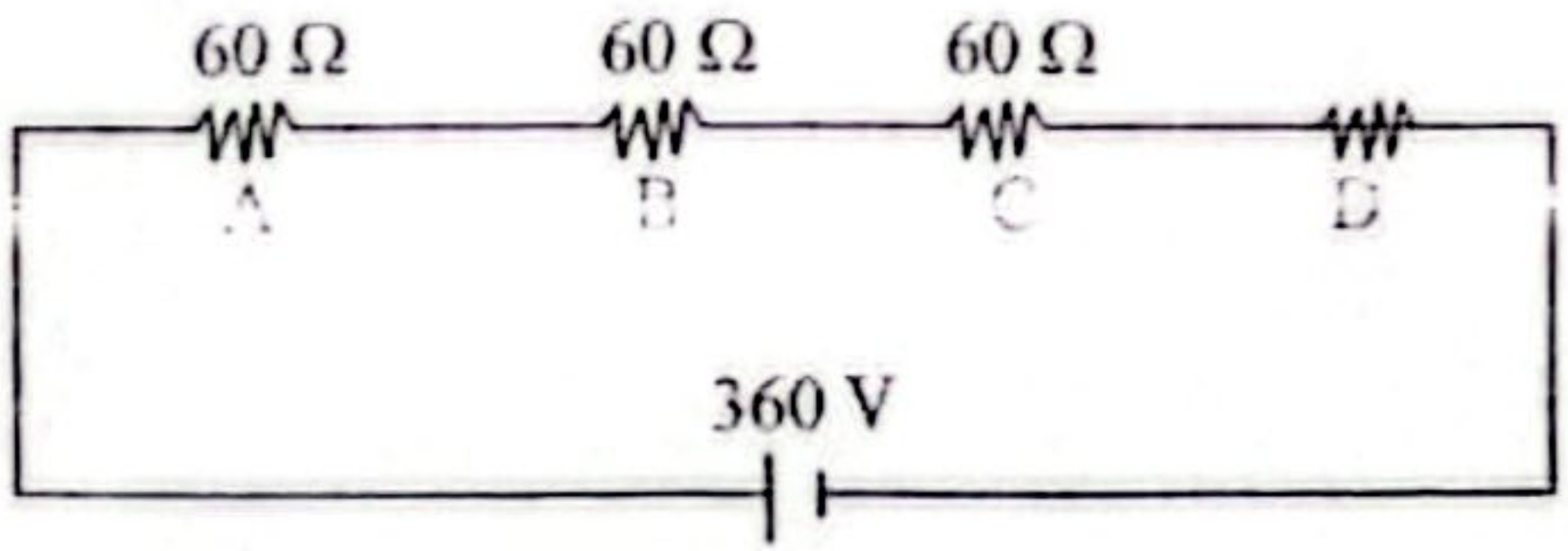
D හි ක්ෂමතා උත්සර්ජනය

$P = I^2R$

$P = 2^2 \times 60$

$P = 240 \text{ W}$ (උ.02)

(c) X යතුර R ට සම්බන්ධ කළ විට,

පද්ධතියේ $V = IR$ යෙදීමෙන්

$$360 = I \times 240$$

$$\underline{I = 1.5A}$$

(C.01)

මුළු කෘෂිකා උත්පාදනය $P = I^2 R$ ඔබ්බේ,

$$P = 1.5^2 \times 180$$

$$\underline{P = 405 W}$$

(C.02)

මෙහිදී කෘෂිකා උත්පාදනය,

$$P = I^2 R$$

$$P = 1.5^2 \times 60$$

$$\underline{P = 135 W}$$

(C.02)

(මුළු ලකුණු = 30)

(10) (B) (a) (i)

$$\beta = \frac{I_c}{I_b}$$

$$\underline{I_c = \beta I_b}$$

(C.02)

(ii)

$$V_{cc} = I_c R_c + V_{ce} + I_e R_e$$

$$I_c R_c = V_{cc} - V_{ce} + I_e R_e$$

$$I_c R_c = V_{cc} - \frac{1}{2} V_{cc} - I_e R_e$$

$$\underline{I_c R_c = \frac{V_{cc}}{2} - I_e R_e}$$

(C.02)

(iii)

$$V_{cc} = I_c R_c + V_{ce} + I_e R_e$$

$$V_{cc} - I_c R_c - V_{ce} = I_e R_e$$

$$I_e R_e = V_{cc} - \frac{V_{cc}}{2} - I_c R_c \text{ or}$$

$$I_e = I_c = \beta I_b$$

$$I_e = I_c + I_b \Rightarrow I_e = \beta I_b + I_b$$

$$V_{re} = I_e R_e$$

$$\underline{V_{re} = I_b (1 + \beta) R_e}$$

(C.03)

(iv)

$$V_{cc} = I_c R_c + V_{ce} + I_e R_e$$

$$V - \frac{V}{2} = \beta I_b R_c + (1 + \beta) I_b R_e$$

$$\frac{V}{2} = I_b (\beta R_c + (1 + \beta) R_e)$$

$$\underline{I_b = \frac{V}{2[\beta R_c + (1 + \beta) R_e]}}$$

(C.02)

$$(b) (i) \quad V_{ce} = \frac{1}{2} V_{cc} = \frac{1}{2} \times 9V$$

$$= 4.5V$$

$$V_{cc} - V_c = I_c R_c$$

$$9V - 4.5V = I_c \times 4.5 \times 10^3$$

(C.01)

$$I_c = \frac{4.5}{4.5 \times 10^3} = 1 \times 10^{-3}$$

$$\underline{I_c = 1mA}$$

(C.01)

(ii) When, $\beta = \frac{I_c}{I_b}$
 $200 = \frac{I_c}{I_b} \times 1 \times 10^{-4}$
 $I_b = \frac{1 \times 10^{-4}}{200} = 5 \times 10^{-8} \text{ A}$
 $I_b = 5 \mu\text{A}$

(ල.02)

(iii) $V_{ce} = I_b R_b + V_{be}$
 $9 = 5 \times 10^{-8} \times R_b + 0.7$
 $8.3 = 5 \times 10^{-8} R_b$
 $1.66 \times 10^8 = R_b = 1.66 \text{ M}\Omega$

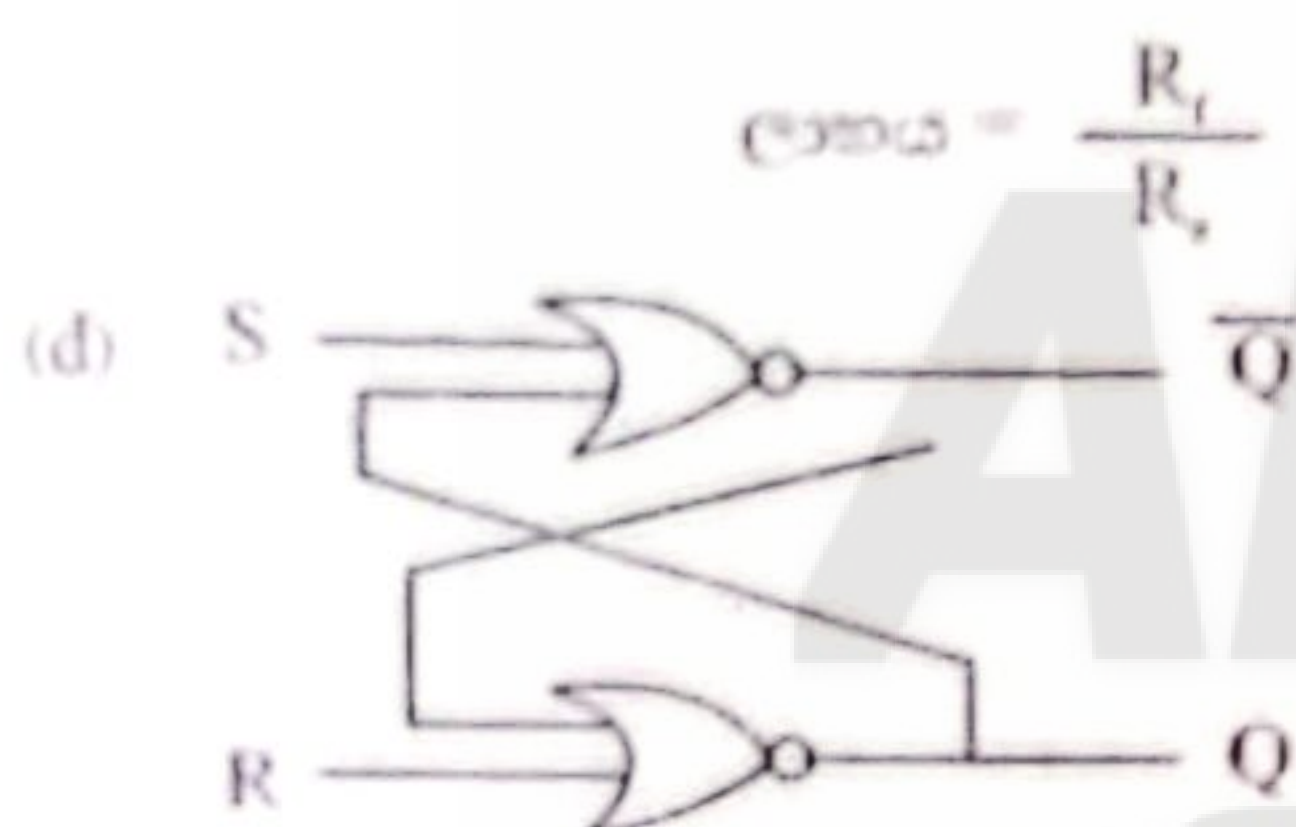
(ල.02)

(c) (i) වෝල්ටීයතා සංසන්දනයන් ලෙස b පරිපථය යොදාගත හැක. මෙහි ප්‍රතිපෝෂණ ප්‍රතිපෝෂකයන් නොමැති වීම නිසා විවෘත පූර්ව අවස්ථාවේ පැවතීම.

(ල.02)

(ii) අපරිපතනයක් සහිත පරිධියක් ලෙස (a) පරිපථය යොදා ගත හැක. එහි කණ ප්‍රතිපෝෂණයක් සහිත වීම නිසා 180° පිත් අපරිපතනය සිදු කළ හැකි වීම.

(ල.02)

(ල.02)

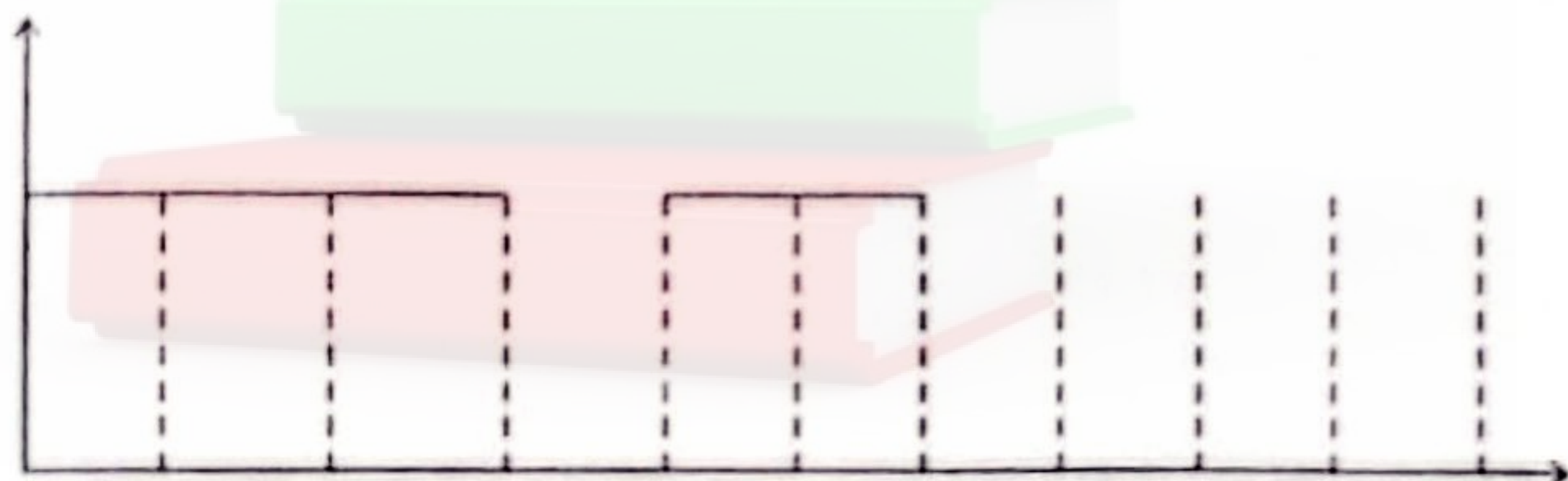
S	R	Q	Q̄
1	0	1	0
0	0	1	0
0	1	0	1
0	0	0	1
1	1	-	-

or

S	R	Q	Q̄
0	0	වෙනස් නැත	
0	1	0	1
1	0	1	0
1	1	වලංගු නැත	-

(ල.03)

(iii) ප්‍රතිදානය

(ල.04)

(මුළු ලකුණු = 30)

(10) (A) (a) අනෙකුත් භෞතික සාධක නියතව පවතින විට, රත් වූ වස්තුවකින් අනවර්ත වාත ප්‍රවාහයක් යටතේ තාපය හානි වන ශීඝ්‍රතාවය වස්තුව හා පරිසරය අතර අමතර (අතිරික්ත) උෂ්ණත්වයට අනුලෝමව සමානුපාතික වේ.

(ල. 03)

(b) නිර්වචනයට

(ල. 03)

(c) $\frac{\Delta Q}{\Delta t} = EA(\theta - \theta_a)$

$R_A = E \times 4\pi r^2 (\theta - \theta_a)$

(ල. 02)

$R_B = E \times 4\pi (2r)^2 (\theta - \theta_a)$

(ල. 02)

(19)

$$\frac{R_A}{R_B} = \frac{E \times 4\pi r^2 (\theta - \theta_R)}{E \times 4\pi (2r)^2 \times (\theta - \theta_R)}$$

$$\frac{R_A}{R_B} = \frac{1}{4}$$

(C. 02)

(d) $\frac{\Delta Q}{\Delta t} = mc \left(\frac{\Delta \theta}{\Delta t} \right)$

$$\frac{\Delta Q}{\Delta t} = \frac{4}{3} r^3 \rho c \left(\frac{\Delta \theta}{\Delta t} \right)$$

$$R_A = \frac{4}{3} \pi r^3 \rho c x_A$$

(C. 02)

$$R_B = \frac{4}{3} \pi (2r)^3 \rho c x_B$$

(C. 02)

$$\frac{R_A}{R_B} = \frac{\frac{4}{3} \pi r^3 \rho c x_A}{\frac{4}{3} \pi (2r)^3 \rho c x_B}$$

$$\frac{R_A}{R_B} = \frac{1}{8} \times \frac{x_A}{x_B}$$

$$\frac{x_A}{x_B} = 2$$

(C. 02)

(e) $mc \left(\frac{d\theta}{dt} \right) = E_A (\theta - \theta_R)$

$$mc \left(\frac{62 - 50}{10 \times 60} \right) = EA \left(\frac{62 + 50}{2} - 26 \right)$$

(C. 02)

$$mc \left(\frac{7}{600} \right) = EA (30)$$

$$mc \left(\frac{50 - \theta}{10 \times 60} \right) = EA \left(\frac{50 + \theta}{2} - 26 \right)$$

(C. 02)

$$\frac{mc \left(\frac{7}{600} \right)}{mc \left(\frac{50 - \theta}{600} \right)} = \frac{EA (30)}{EA \left(\frac{50 + \theta}{2} - 26 \right)}$$

(C. 02)

$$\theta = 44.99 \text{ C}^\circ$$

$$\theta = 45 \text{ C}^\circ$$

(C. 02)

$$0.1 \times C \times (100 - 24) = 0.04 \times 400 \times (24 - 16)$$

(C. 02)

$$0.2 \times 4200 (24 - 16)$$

$$C = 459 \text{ J kg}^{-1} \text{ C}^{-1}$$

(C. 02)

(මුළු ලකුණු = 30)

- (10) (B) (a) Bq or Becquerel or බෙකරල් (උ.01)
- (b) නිශ්චයීය විකිරණයකින් ද්‍රව්‍යයක් හඳුනා හැක වීමේ හිඟතාව එහි ඇති අන්රාවය තරණයේ සංඛ්‍යාවට ප්‍රතිලෝමව සමානපාතික වේ. (උ.02)
- (c) දී ඇති විකිරණයකින් නිකුත්වන ඉතිරිව තිබෙන විකිරණයකින් තරණයේ සංඛ්‍යාව, ආරම්භයේ දී තිබූ තරණයේ සංඛ්‍යාවෙන් හරි අවස්ථා විෂය වන කාලය (උ.02)
- (d)
$$N_0 = \frac{0.21}{210} \times 6 \times 10^{14}$$

$$= \underline{6 \times 10^{10}}$$
 (උ.02)
 (උ.01)
- (e)
$$\lambda = \frac{0.7}{160 \times 24 \times 3600}$$
 (උ.01)

$$= \underline{5.00 \times 10^{-8} \text{ s}^{-1}}$$
 (උ.02)
- (f)
$$A = \lambda N_0$$

$$= 5 \times 10^{-8} \times 6 \times 10^{10}$$
 (උ.02)

$$= \underline{3 \times 10^{12}}$$
 (උ.01)
- (g)
$$\frac{N}{N_0} = \frac{1}{2^n}$$

$$n = \frac{480}{160}$$

$$n = 3$$
 (උ.01)

$$\frac{N}{N_0} = \frac{1}{2^n}$$

$$\frac{N}{6 \times 10^{10}} = \frac{1}{2^3}$$

$$N = \underline{7.5 \times 10^{12}}$$
 (උ.02)
- (h)
$$A = \lambda N$$

$$= 5 \times 10^{-8} \times 7.5 \times 10^{12}$$
 (උ.02)

$$= \underline{3.75 \times 10^{12} \text{ Bq}}$$
 (උ.01)
- (i) (i)
$$\phi = 2.7 \text{ eV}$$

$$= 2.7 \times 1.6 \times 10^{-19}$$

$$= \underline{4.32 \times 10^{-19} \text{ J}}$$
 (උ.02)
- (ii)
$$\phi = \frac{hc}{\lambda_{\max}}$$

$$\lambda_{\max} = \frac{hc}{\phi}$$

$$= \frac{6.6 \times 10^{-34} \times 3 \times 10^8}{4.32 \times 10^{-19}}$$
 (උ.02)

$$= 4.58 \times 10^{-7} \text{ m}$$

$$= \underline{458 \text{ nm}}$$
 (උ.01)
- (iii)
$$hf = \phi + KE_{\max}$$

$$6.6 \times 10^{-34} \times 1.7 \times 10^{15} = 4.32 \times 10^{-19} + KE_{\max}$$
 (උ.02)

$$\underline{KE_{\max} = 6.90 \times 10^{-19} \text{ J}}$$
 (උ.01)
- (iv)
$$KE_{\max} = eV_s$$

$$6.90 \times 10^{-19} = 1.6 \times 10^{-19} \times V_s$$
 (උ.01)

$$\underline{V_s = 4.3125 \text{ V}}$$
 (උ.01)